

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 48, П'ЯТНИЦЯ, 1 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 48, FRIDAY, DECEMBER 1, 2023

\$2.00

ХРОНІКА ВІЙНИ

Тривають важкі бої

Дві доби поспіль на Авдіївському напрямку фіксується зменшення кількості застосування росіянами дронів-камікадзе, проте ворог продовжує скидати керовані авіобомби. Безуспішними були наступальні дії росіян східніше Новобахмутівки, північно-східніше Бердичів, в районах Авдіївки, Опитного, Северного та південніше Тоненького, відбито 23 атаки. Загальні втрати ворога склали 374 особи.

Ворог веде наступ на шести напрямках у районі Авдіївки. Окупанти просунули лінію фронту на два кілометри. Тривають важкі бої поблизу Авдіївського коксохімічного заводу на північному сході Авдіївки та промислової зони на південний схід від Авдіївки.

Захисники України знищили пункт дислокації особового складу російських окупантів на Лиманському напрямку. Цю результатив-

ну роботу виконали прикордонники бригади Гвардії наступу „Сталевий кордон“.

На Куп'янському напрямку ворог вів безуспішні штурмові дії в районах Синьківки, північно-східніше Петропавлівки Харківської області та Стельмахівки Луганської області. На цьому напрямку Сили оборони відбили шість атак. Українські прикордонники підняли український прапор у пункті пропуску „Бударки“ на кордоні з РФ у Харківській області.

На Лиманському напрямку українські захисники відбили 15 атак загарбників в районах Серебрянського лісництва Луганської області; Торського, східніше Тернів, Ямполівки Донецької області.

На Бахмутському напрямку противник вів безуспішні штурмові дії

(Закінчення на стор. 15)

Президент Джо Байден про Голодомор

Президент Джо Байден

Президент Джо Байден від імені США вшанував пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років та порівняв дії сталінського режиму з політикою Путіна, коли Кремль продовжує використовувати продовольство та смерть задля власної вигоди.

Заява оприлюднена 25 листопада на офіційному сайті Білого дому.

„Ми шануємо похмурі роковини Голодомору в той час, як хоробрий український народ України продовжує боронити свою свободу й суве-

ренітет України від жорстокої загарбницької війни Росії“, – написав Джо Байден і нагадав, що 90 років тому „нелюдська політика“ Сталіна та радянського режиму творила голодну смерть, яка забрала життя мільйонів українців.

Джо Байден зауважив, що сили РФ прагнуть знищити економіку та незалежність України, навмисно завдають шкоди полям і знищують

(Закінчення на стор. 10)

Президент України вшанував жертв Голодомору 1932-1933 років

Президент України та перша леді встановили лампадки до монумента „Гірка пам'ять дитинства“. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

Президент України Володимир Зеленський і його дружина Олена взяли участь у заходах до 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років – геноциду українського народу.

В Успенському соборі Києво-Печерської лаври президентське подружжя долучилося до молитви пам'яті жертв голодоморів в Україні. У молитовному заході також узяли участь предстоятелі церков і духовні лідери релігійних організацій, військові капелани, військовослужбовці

Сил безпеки та оборони України.

Також були присутні Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук, керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, командувачі та керівники військових і правоохоронних органів.

Після завершення молитви глава держави та представники військово-політичного керівництва й духовен-

(Закінчення на стор. 10)

Скандал із Мар'яною Безуглою

КИЇВ. – 26 листопада народна депутатка від партії „Слуга народу“ Мар'яна Безугла заявила, що Головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний не надав „плян задуму“ на наступний рік, а військово-керівництво, яке „не може надати ніякого задуму на 2024 рік, має піти“.

Заява М. Безуглої викликала серйозні дискусії у соціальних мережах. У коментарях її звинувачують у роботі на Кремль та запитують, чи має вона військову освіту, аби виступати з такими звинуваченнями.

Заступник командира 3-ої окремої штурмової бригади ЗСУ Максим Жорін заявив: „Окремі депутати, які не мають та ніколи не мали жодного стосунку до війська, більше того

Народна депутатка Мар'яна Безугла

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Внесли 140 млн грн застави

КИЇВ. – За колишнього голову Держспецв'язку Юрія Щиголя, народного депутата Андрія Одарченка і забудовника Сергія Копистира внесли заставу, і вони вийшли із слідчого ізолятора. У всіх трьох випадках внесено заставу, визначену судом. Щиголя відправили під варту із заставою у 25 млн грн, Одарченка – із заставою у 15 млн грн, а Копистира із заставою у 100 млн грн, і вже до вечора гроші внесли. (Укрінформ)

■ Відправили під варту депутата

РІВНЕ. – Суд відправив під варту депутата обласної ради, викритого на володінні незаконними статками на мільйони доларів. Запобіжним заходом йому обрана застава 192 млн грн. За даними державного підприємства „Ліси України“, йдеться про Віталія Суховича, колишнього керівника обласного управління лісового та мисливського господарства. Під час обшуків правоохоронці виявили, зокрема, понад 4 млн дол. готівки, три елітні автомобілі, коштовності, дорогі годинники, золоті монети, злитки золота та зброю. (Укрінформ)

■ СБУ ліквідувала зрадника

БЕЛГОРОД. – Служба безпеки України ліквідувала зрадника з Харківської області, який втік до Росії. 16 листопада в російському Белгороді трапився вибух автомобіля, в якому їхав заступник голови окупаційної адміністрації Харківської області Олександр Слісаренко. Від колись працював у органах внутрішніх справ України, у 2021-2022 роках воював за „ЛНР“ у складі спецпідрозділу „Рись“. Слісаренко причетний до звірств росіян на окупованій території. (УНІАН)

■ Україна продовжує постачання Росії

КИЇВ. – Авіапромисловість Росії продовжує отримувати постачання від російської компанії „Авіа ФЕД сервіс“, яка зі свого боку закупила більшу частину запчастин в Україні. За час війни „Авіа ФЕД сервіс“ поставила запчастин на 650 млн рублів. Компанія імпортувала деталі для ремонту літаків Ан-124 виробництва Харківського машинобудівного заводу ФЕД майже на 120 млн рублів, запчастини для вертолетів Ка-32 виробництва київського заводу „Радар“ на 67 млн рублів, деталі для ремонту двигунів Ан-24 і Ан-12 виробництва „Мотор січ“, продукцію київського заводу „Артем“, Харківського агрегатного конструкторського бюро, Вовчанського агрегатного заводу та інших українських підприємств. У компанії є сайт кількома мовами, включно з російською; там ідеться про те, що вона спеціалізується на постачанні авіадеталей для вертольотів Мі-8, Мі-17, Ка-32 у будь-яку точку світу. (Українська правда)

■ Пошкоджено Патріярший собор

КИЇВ. – Унаслідок масованої атаки безпілотниками у ніч на 25 листопада було пошкоджено Патріярший собор Воскресіння Христового УГКЦ. Під час атаки один із „шахедів“ був збитий у Дніпровському районі неподалік собору – ударна хвиля пошкодила двері та вибила вікна в соборі. Більших руйнувань зазнала дах покрівлі поблизу храму. Російські війська атакували Україну 75 дронами, українські захисники збили 74. Основний удар був спрямований на Київ та Київщину, де повітряна тривога тривала понад 6 годин. (Укрінформ)

■ В Бучі вбили 637 жителів

БУЧА. – Президент Швейцарії Ален Берсе відвідав містечко Буча на Київщині, де під час окупації російські військові вчиняли масові вбивства та катування місцевих жителів. Генеральний прокурор Андрій Костін супроводжував Берсе та розповів йому, що за час російської окупації лише в маленькому містечку Буча було вбито 637 мирних жителів. 460 інфраструктурних об'єктів було пошкоджено або зруйновано. Розслідування жалихливих злочинів окупантів триває. Ідентифіковано підрозділи збройних сил РФ, які брали участь у бойових діях у Бучанському районі. 16 російським військовослужбовцям повідомлено про підозру у скоєнні злочинів у Бучі, три обвинувальні акти скеровано до суду. (УНІАН)

Столтенберг про членство в НАТО

БРЮСЕЛЬ. – До завершення активних бойових дій в Україні її повноправне членство в НАТО є неможливим, але союзники по Альянсу будуть підтримувати Україну та послідовно надавати їй допомогу в наблизенні до членства в НАТО.

Про це напередодні зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО заявив генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг. Він нагадав, що союзники по НАТО послідовно виконують рішення, що були прийняті під час саміту Альянсу у Вільнюсі в липні поточного року, зокрема, щодо майбутнього членства України в НАТО. Зокрема, союзники скоротили для України шлях до членства, усунувши вимогу щодо проходження етапу Плану дій щодо членства, як це було зроблено

також для Фінляндії та для Швеції. Союзники заснували якісно новий інструмент – Раду НАТО-Україна, де Україна і союзники по Альянсу зустрічаються як рівноправні партнери для при прийняття спільних рішень. Вони погодили масштабну програму підтримки України. для досягнення повної

Все це, за словами Столтенберга, у дуже практичному вимірі наближає Україну до членства в Альянсі. Він зауважив, що під час зустрічі міністрів 29 листопада союзники погодять рекомендації для продовження реформ в Україні. „Ми продовжуємо підтримувати Київ на його шляху до членства в НАТО“.

Укрінформ

Людоїдство потребує наукових досліджень

КИЇВ. – Міністерство внутрішніх справ України в межах проекту „Реальна історія“ 25 листопада оприлюднило кримінальні справи про людоїдство в період Голодомору 1932-1933 років. В архіві міністерства зберігаються 1,022 справи про канібалізм у згадані часи. Це лише та кількість кримінальних проваджень, що їх відкрила радянська міліція.

Державний секретар відомства Інна Яшук наголосила, що люди, які вдавалися до канібалізму, є жертвами Голодомору: „Я дуже хотіла б, щоб ті матеріяли, які сьогодні відкриті, дали поштовх

для серйозних історичних правових та інших наукових досліджень. Це дуже серйозний пласт для досліджень фізіологів, психіатрів“, – заявила вона.

Зовні ці справи відповідали законодавству. Формально було проведено розслідування, встановлений факт злочину, виявлені винні, однак жертв – людей, доведених режимом до канібалізму, – засуджували за вчинення вбивства. Механізми штучного голоду та факт доведення людей до відчаю і збожевоління в матеріялах справ не

(Закінчення на стор. 15)

Проект ООН проти домашнього насильства

Світлана Орел

КИЇВ. – 21-22 листопада відбулася координаційна зустріч представників громад-учасників проекту „Міста і громади, вільні від домашнього насильства“ представництва Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA) в Україні. 30 керівників та керівниць міст та громад зібралися разом з представниками Фонду ООН та Міністерства соціальної політики України, щоб обговорити шляхи подолання домашнього насильства та проаналізувати ті позитивні практики, які вже діють у громадах.

Захід відвідали представники міських влад Білої Церкви, Вінниці, Вознесенська, Добропілля,

Ізмаїлу, Калуша, Києва, Коростеня, Кременчука, Кропивницького, Лубен, Луцька, Миколаєва, Одеси, Павлограду, Полтави, Рокитного, Старокостянтинова, Сум, Хмельницького, Хорошева, Хотина, Чернівців, Мелітополя, Северодонецька, Ужгорода та Авангарду.

Учасники обговорили здійснення державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому й гендерно зумовленому насильству в українських містах і громадах; удосконалення співпраці ключових сторін та реагування на нові виклики, що пов'язані з війною; функціонування в гро-

(Закінчення на стор. 15)

Отруєння дружини Буданова

КИЇВ. – У дружини начальника Головного управління розвідки (ГУР) Міноборони України Кирила Буданова Маріанни діагностували отруєння важкими металами. Це підтвердив представник ГУР Андрій Юсов: „Маріанна Буданова справді була отруєна важкими металами. Зараз вона проходить курс лікування, який вже завершується“.

М. Буданова народилася у селищі Ставище Київської області 3 серпня 1993 року та здобула освіту психолога.

Колишній голова Служби зовнішньої розвідки України Валерій Кондратюк розповів, що, окрім М. Буданової, симптоми отруєння мали декілька співробітників ГУР. За його інформацією, серед важ-

ких металів, що були виявлені в організмі отруєних, був, зокрема, миш'як.

В.Кондратюк також припустив, що дружину Буданова і співробітників ГУР могли отруїти російські спецслужби.

Команда розслідувачів Bellingcat проведе власне розслідування отруєння М. Буданової, заявив розслідувач групи Bellingcat Христо Грозев.

Він каже, що будуть проводити власне розслідування спільно з командою The Insider (інтернет-видання, що спеціалізується на журналістських розслідуваннях, викритті фальшивих новин і перевірці фактів).

Радіо Свобода

Помер Генрі Кісінджер

29 листопада помер Генрі Кісінджер, колишній держсекретар США. Йому було понад 100 років – він народився 27 травня 1923 року в місті Фюрт, в Баварії, Німеччина.

Г. Кісінджер як радник з національної безпеки і потім держсекретар за президентів Річарда Ніксона і Джеральда Форда у 1969–1977 роках був одним з архітекторів політики відпущення у відносинах з тоталітарним Радянським Союзом.

Як оголосила консультаційна фірма Кісінджера, Kissinger Associates, колишній держсекретар помер у своєму будинку у штаті Коннектикут.

„Як один із найбільших державних діячів Америки, доктор Кісінджер регулярно консультувався з американськими президентами обох політичних партій та безліччю іноземних лідерів після того, як він

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Про наукову співпрацю, солідарність та допомогу Україні

Богуслав Сліверський, професор Академії спеціальної педагогіки ім. М. Гжегожевської, Лодзького університету, голова Комітету педагогічних наук Польщі надіслав до „Свободи” статтю з чотирьох частин, другу з яких вміщено нижче.

2. Рік боротьби та травми війни

У лютому 2023 року я опублікував електронну публікацію, яка представляла собою синтетичний звіт про діагностику ситуації біженців з України за перші два місяці 2022 року з моменту початку військової агресії військ Російської федерації в Україні. Одним із співавторів діагнози виступила науковець з України Людмила Кривачук, а доповідь опублікована на платформі Українського конгресового комітету Америки (УККА). Робота доступна безкоштовно у вигляді електронної книги та її можна завантажити з сайту: <https://omr.academicon.pl/wa/catalog/view/uchodzcy-ukraina/173/352>.

За даними станом на 27 травня 2022 року з початку війни з України виїхало 6,737,208 осіб, причому мешканці України як місце укриття від війни найчастіше обирали Польщу (37.6 відс.), рідше Німеччину (12.1). Далі були Чехія (7.6), Італія (5.5), Словаччина (3.8), Литва (2.7), Австрія (2.7), Іспанія (2.6), Болгарія (2.1) і Франція (1.6). У моєму домі також знайшли притулок мама з 7-річним сином із Борисполя, і донині, після їхнього повернення додому, ми підтримуємо сердечний і тісний контакт. Аналіз авторів звіту багатовимірно показує ситуацію громадян України, які втікають до Польщі від воєнного лиха. Основним мотивом, який спонукав опитаних біженців обрати Польщу як місце притулку, було те, що вони мали друзів з України в Польщі та керувалися подібністю Польщі до України в мовному та культурному плані. Опитані біженці найвищу оцінку дали допомозі волонтерів на кордоні, людей, які працюють на пунктах прийому на кордоні та польських силових служб.

Війна триває, руйнування житлової, економічної та сервісної інфраструктури в Україні стає все більш драматичним чи не з кожним днем, а тому вона все далі від шансу повернутися на батьківщину для переважної більшості жінок-біженок. Тому ми повинні оновити та змінити ситуацію в правовій та соціальній сфері, щоб допомогти родинам обох країн жити гідно та відчувати взаємну свободу.

У багатьох університетах та освітніх центрах ми

не тільки надаємо інтенсивну допомогу постраждалим від війни в різних сферах, а й разом з українцями та науковцями з України проводимо наукові дослідження та стежимо за перебігом подій, адже кожен діагноз допомагає покращити допомогу. У Кракові створено Міждисциплінарну лабораторію досліджень війни в Україні.

У грудні 2022 року вийшла книга Александри Боронь та Агнешки Громковської-Мелосік „Українські біженці війни. Ідентичність, травма, надія”. Науковці з Університету Адама Міцкевича в Познані відгукнулися на долю українських жінок-біженок у їхньому місті, проводячи бесіди, інтерв'ю, спостереження та водночас фіксуючи їхні переживання. Книга є слідом пам'яті про те, що стало лише минулим для багатьох паломників у безпечне місце, що живуть з надією на повернення свободи тих, хто залишився в країні, щоб боротися за майбутнє молодих поколінь.

Серед різноманітної індивідуальної та колективної діяльності академіків, розпочатої чи не з перших днів російського вторгнення в Україну, були також науково значущі публікації „Уроки миру в (після)воєнні часи” за редакцією Міхала Палуха з Університету кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та польсько-український „Словник рятівних слів” під тією ж редакцією. Майже 45 авторів підготували книгу до першої річниці жорстокої навали.

Автори „Словника” відредагували кілька десятків нарисів і ключових понять, використавши понад 850 слів і фраз, надісланих із Польщі та України. Опублікований у вигляді електронної книги, він доступний для зацікавлених читачів безкоштовно (https://www.researchgate.net/publication/370833483_Slownik_wyrazow_ratu_jacych_zycie_E-book_red_MPaluch_2023#fullTextFileContent).

У вересні 2023 року я опублікував текст видавця та редактора щомісячника „Бористен” Фіделя Сухоніса, який писав: „Нині наша Батьківщина проходить найважче випробування, від якого залежить майбутнє нашої країни та доля кожного з нас. Попри нинішню жалобу в Україні, більшість людей не втрачає віри у перемогу. Важливо, що 97 відс. громадян повністю довіряють Збройним силам України”.

Посол Василь Боднар: „Вдячний Туреччині за незмінну підтримку”

Людмила Островська

Надзвичайний і Повноважний розпочав нашу розмову словом про Туреччину: „Туреччина є стратегічним партнером України, з яким співпраця розвивається на принципах довіри, взаємної поваги, рівноправності та взаємодоповнення. Я вдячний цій країні за незмінну підтримку територіальної цілісності, суверенітету й незалежності України, за підтримку Формули миру Президента України Володимира Зеленського, повернення наших військовослужбовців, командирів оборони Маріюполя, за її підтримку в реалізації Чорноморської зернової ініціативи, а також гуманітарної ініціативи „Зерно з України”. Це наш один із ключових партнерів у Чорноморському регіоні. Офіційна Анкара надає істотну підтримку нашій державі в політичній, економічній, гуманітарній і технічній сферах, а також докладає значних зусиль для завершення війни шляхом перемовин на засадах міжнародного права. Турецьким громадянам дякую за гостинність і повагу до наших людей, до українських сімей, які знайшли тут прихисток, рятуючись від агресії Росії. А це понад 50 тисяч тимчасово перемішених і понад тисячу дітей-сиріт із супроводжуючими. Дуже важливо, що наші люди відчувають тепло турецьких сердець і

Посол України Василь Боднар

підтримку в такий важкий час”.

Василь Боднар народився в селі Олесине на Козівщині, тепер Тернопільського району. Випускник Львівського університету ім. Івана Франка. У 2017 році був заступником Міністра закордонних справ України, а з липня 2021 року – Посол України в Туреччині. До цього був Генеральним консулом

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Повернули золото скитів

КИЇВ. – В Україну з Нідерландів повернулися предмети з колекцій кримських музеїв, представлені на виставці „Крим: золото й таємниці Чорного моря”. Презентація колекції відбулася 28 листопада у Скарбниці на території Києво-Печерської лаври. До події долучилося керівництво Музею Алларда Пірсона та юридичні радники України з міжнародної юридичної фірми Bergh Stoop & Sanders N.V. (Укрінформ)

■ Рушає потяг до Відня

КИЇВ. – Від 10 грудня „Укрзалізниця” запускає новий прямий поїзд Відень-Чоп-Відень, який на станції Чоп стане під пересадку зі спальних вагонів з Києва для пасажирів. Нічну частину подорожі за кордон пасажирів проведуть у спальних вагонах „Укрзалізниці”, а вдень їхатимуть маршрутом у сидячих вагонах угорської залізниці. Квиток із Києва до Відня коштуватиме 2,500 грн. (Українська правда)

■ На цвинтарі триває оновлення

ЛьВІВ. – На Личаківському військовому цвинтарі триває процес дослідження та ексгумації поховань. На центральній алеї тут почали демонтувати плити радянських часів. Розпочали перенесення плит з центральної алеї та ексгумацію. „Відповідно до архівних документів тут може бути близько 3,400 поховань. Буде проведено перепоховання на одне з кладовищ міста, – розповів керівник меморіально-пошукового центру „Доля” Святослав Шеремета. – Ця територія буде вільна від російського маркера. Демонтаж гранітних плит і бетонної основи допомагає проводити фірму „Онур” безкоштовно. Загалом, після проведення всіх робіт, місто плянує оголосити всеукраїнський архітектурний конкурс на будівництво тут Меморіального комплексу – облаштування площі та скверу пам'яті. Вже зібрані пропозиції від істориків, науковців, архітекторів і є сформована робоча група експертів, які входять до складу журі, що визначатиме переможця конкурсу”. Відповідно до архівних даних, на цій території було кладовище часів Першої світової війни. Тут поховані військові австро-угорської армії. Влітку завершився перший етап ексгумації: знайшли останки 653 людей. З них – 26 періоду Першої світової війни, частина – Другої світової війни та найбільше – повоєнного періоду. (Укрінформ)

■ Передали 45 позашляховиків

КИЇВ. – Київська область передала для мобільних вогневих груп протиповітряної оборони 45 обладнаних турелями позашляховиків та низку іншого обладнання. Про це повідомив очільник Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко. Військові вже використовують передані автомобілі під час виконання бойових завдань. Половина цих позашляховиків є допомогою від офіційного імпортера BMW Group в Україні „АВТ Баварія”. Найближчим часом компанія плянує передати ще 20 автомобілів. Крім транспортних засобів, область передала захисникам також біноклі, термінали „Starlink”, генератори, рації, тепловізори, лазерну підсвітку, швидкозйомні кріплення для прицілів, смартфони, електронні планшети та намети. (Укрінформ)

■ Негода в Україні

КИЇВ. – В Україні триває ліквідація наслідків негоди. До роботи задіяно 889 аварійних бригад, понад 1000 одиниць техніки. Через шквальний вітер та хуртовини залишаються без світла 1638 населених пунктів у 17 областях. Найскладнішою залишається ситуація в Одеській, Миколаївській, Дніпропетровській, Київській областях. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль написав: „Загалом до ліквідації наслідків негоди залучено понад тисяча рятувальників та понад 300 одиниць техніки. Робота ведеться цілодобово. Надано допомогу для 2,100 людей. Продовжується відновлення електропостачання до 1,800 населених пунктів”. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Розмови про Україну мусять включати Україну

БРЮСЕЛЬ. – Віце-президент Європейської комісії для цінностей та прозорості Віра Юрова сказала 28 листопада, що було б неприйнятно вести які-небудь розмови про війну в Україні, які не включали б Київ, або передбачали б, що Україна віддасть свої території. Вона також сказала, що була б „розчарована“, якщо на вершинній зустрічі провідників ЄС 14-15 грудня не схвалили пропозиції дальшої фінансової допомоги Києву та рекомендації розпочати формальні розмови про вступ України до ЄС. Вона згадала як близько 20 років тому працювала над вступом своєї країни Чехії до ЄС. Її комісія цього року прийме законопроект на використання приблизно 200 млрд євро заморожених російських активів на користь України. Але всі 27 країн-членів ЄС мусіли б це схвалити. („Reuters“)

■ США закликають змінити тактику в Газі

ВАШІНГТОН. – США тиснуть на Ізраїль, щоб змінити план на наступну фазу своєї кампанії в Газі з метою краще забезпечити цивільних осіб й відкинути звинувачення, що Білий дім дав „зелене світло“ ізраїльським збройним силам вести війну з бойовиками ХАМАСу. Хоч далі підтримуючи мету Ізраїля знищити ХАМАС, США хочуть звести до мінімуму кровопролиття. Досі загинули понад 15 тис. цивільних палестинців, в більшості жінки й діти. Незважаючи на тимчасове перемир'я (до 30 листопада) та звільнення деяких заручників, Ізраїль планує відновити свою кампанію. Колишній міністер оборони Бені Ганц, який є членом воєнного кабінету, сказав 28 листопада, що „ми готуємося до наступної стадії війни, щоб поширити цей маневр на цілу Смугу Газа“. Він додав, що „не буде притулку терористам і провідникам ХАМАСу“. Згідно з ООН, досі 1.7 млн з 2 млн мешканців Гази були змушені переселитися. Посадовець Ізраїля сказав, що його уряд є „дуже уважним до точки зору США“, але не подав, що яку саме тактику Ізраїль може застосувати. („The Wall Street Journal“)

■ Джонсон про допомогу Україні

САРАСОТА, Флориди. – Спікер Палати представників Майк Джонсон сказав, що він „впевнений та оптимістичний“, що Конгрес ухвалить додаткові фонди на допомогу Ізраїлю та Україні перед різдвяними святами. Виступаючи з промовою 27 листопада в Сарасоті, М. Джонсон додав, що республіканці хочуть включити в такому пакеті зміцнення безпеки південного кордону США. Спікер сказав, що є „сенсаційної необхідності“ у наданні допомоги Ізраїлю та Україні. Він підкреслив, що допомога Ізраїлю є „високим пріоритетом для США, і сказав, що допомога Україні є „ще одним пріоритетом“. „Розуміється, ми не можемо дозволити В. Путінові марширувати Європою, і ми розуміємо потребу допомоги там, – він сказав. – Якщо має бути додаткова допомога Україні, яку більшість членів Конгресу вважають важливою, ми мусимо також попрацювати над зміною нашої власної політики щодо кордонів“. („Politico“)

■ Стало більше закордонних студентів

ВАШІНГТОН. – Інститут міжнародної освіти (ІІЕ) 14 листопада оприлюднив звіт, який вказує, що в минулому академічному році 1,057,188 закордонних студентів з понад 200 країн навчалися у вищих освітніх закладах США. Це було на 12 відс. більше, ніж в попередньому році, та є найбільшим річним ростом за понад 40 років. Ці дані вказують, що США є найбільш побажаним місцем освіти для закордонних студентів, які творять 5.6 відс. з усіх 18,961,280 студентів у США. Департамент торгівлі США обчислив, що закордонні студенти внесли 32 млрд дол. в економіку США в 2021 році. Найбільше зросло число першорічних закордонних студентів (14 відс.), повертаючись до рівня перед пандемією коронавірусу в 2020 році. Більше половини минулорічних закордонних студентів були на аспірантурі в ділянках науки, технології, бізнесу та інженерії. Найбільше закордонних студентів походило з Китаю; на другому місці була Індія. („The Washington Times“)

Вшанування 90-их роковин Голодомору

У багатьох країнах світу відбулося вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років. Добірку вісток про 90-річчя Голодомору відзначили у світі, цю подію підготували Укрінформ та інші джерела.

США

Біля Меморіалу жертвам Голодомору у Вашингтоні українська й американська громади вшанували пам'ять мільйонів невинних жертв сталінського злочину – Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Посол України Оксана Маркарова наголосила, що путінський режим вкотре намагається стерти українську націю з лиця землі. Але міжнародна спільнота більше не мовчить. Вона висловила вдячність керівництву США за підтримку та закликала до міжнародного визнання Голодомору геноцидом.

Помічник Державного секретаря США Джефрі Р. Пайтт запевнив, що уряд США постійно підтримуватиме Україну у її боротьбі проти тиранії.

Молитвою за жертвами Голодомору захід відкрив о. Андрій Чернопиский, парафіяльний вікарій Української національної католицької святині Пресвятої Трійці.

Польща

На Вольському православному кладовищі у Варшаві біля пам'ятника жертвам Голодомору.

Десятки людей зібралися 25 листопада на Вольському православному кладовищі у Варшаві біля пам'ятника жертвам Голодомору в Україні 1932-1933 років, аби вшанувати пам'ять трагічно померлих українців в 90-річчя трагедії українського народу.

Представники української громади, українські дипломати вшанували пам'ять мільйонів загиблих українців хвилиною мовчання, помолилися і запалили лампадки біля пам'ятника жертвам Голодомору.

Посол України в Польщі Василь Зварич, звертаючись до присутніх, підкреслив, що Сталіну 90 років тому не вдалося знищити український народ. Він наголосив, що цей злочин геноциду зачепив майже кожну родину в Україні, і пам'ять про це українці повинні зберігати у своїх серцях і передавати наступним поколінням.

Голова Об'єднання українців у Польщі Мирослав Скірка зазначив, що сьогодні, згадуючи мільйони жертв, треба усвідомити потребу до кінця розв'язати цю проблему:

“І тому, сьогодні нам усім треба бути з тими, хто зараз перебуває на фронті, хто сьогодні захищає Україну ціною свого життя, свого здоров'я”.

ТУРЕЧЧИНА

Перед будівлею церкви в Анкарі. (Фото: Укрінформ)

Поминальний молебень відбулася в церкві Діви Марії в Анкарі на території Посольства Ватикану в Туреччині. Перед будівлею церкви також представили фотовиставку „Повторення безкарного геноциду проти українців“.

Учасники церемонії біля Меморіалу жертвам Голодомору у Вашингтоні. (Фото: Посольство України в США)

циду проти українців”.

„Сьогодні ми вшановуємо пам'ять тих, хто 90 років тому загинув під час страшної трагедії геноциду. Але ми також вшановуємо пам'ять тих, хто страждав від злочинного сталінського режиму та злочинів, які були вчинені шляхом позбавлення людей їжі.

Від цього постраждали десятки тисяч кримських татар, мільйони українців та багато інших національностей, які жили в той час на території України. Сьогодні ми їх всіх пам'ятаємо“, – сказав Посол України в Туреччині Василь Боднар.

Після поминального молебня, який провів священник Вселенського патріархату, присутні запалили свічки, вшанувавши пам'ять загиблих внаслідок голодоморів в Україні, штучно організованих сталінським режимом, хвилиною мовчання.

АВСТРІЯ

Панахида у головному соборі Відня. (Фото: Василь Короткий)

В архієпископському катедральному соборі Святого Стефана відбулась екуменічна молитва за мільйонами жертв Голодомору в Україні в 1932-1933 роках. Богослужіння відбувалось у візантійському обряді на чолі з генеральним вікарієм Ординаріату Східних католицьких церков в Австрії Юрієм Коласою. Він вказав на те, що коли світ мовчав про штучно створений голод в радянській Україні, лише представники церкви в Україні та в Австрії поруч з кількома журналістами „підняли свій голос“.

„У 1933 році кардинал Теодор Іннітцер, архієпископ Відня, був одним з небагатьох представників Заходу, які стали на захист жертв Голодомору. 16 жовтня 1933 року Іннітцер разом з представниками різних християнських конфесій, і насамперед з представниками єврейської громади в Австрії, засудили Голодомор перед усім світом та ініціювали міжнародну кампанію збору коштів на підтримку жертв Голодомору.

Посол України в Австрії Василь Химинець у своєму виступі зазначив: „Ми традиційно запалюємо свічки пам'яті і розповідаємо нашим дітям та онукам про історію нашого народу та її драматичні сторінки. Про ті сторінки, які ми не можемо забути. Ми розказуємо про те, як намагалися знищити Україну, замордувати, підкорити та стерти“.

(Продовження на стор. 5)

Вшанування...

(Продовження зі стор. 4)

Посол додав, що Москва і зараз продовжує свій терор проти України та застосовує голод як зброю: „Минулого століття голод прийшов з Москви. І сьогодні ми бачимо, як Москва продовжує використовувати голод як зброю в Україні“.

Богослужіння відбувалося у супроводі молодіжного хору греко-католицької центральної парафії Святої Варвари у Відні.

Після неї посол України разом з присутніми послами різних країн, які сьогодні висловлюють солідарність з українським народом, запалили свічки пам'яті.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Відзначення у Лондоні 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні. (Фото: Embassy of Ukraine to the UK)

У Вестмінстерському абатстві в Лондоні у взаємодії з Посольством України 24 листопада відбулося спеціальне вечірнє богослужіння з нагоди відзначення 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Представники українського духовенства у Сполученому Королівстві відслужили екуменічну панахиду на вшанування пам'яті невинних жертв цього злочину комуністичного режиму проти українського народу. Зворушливе і бездоганне виконання хором Вестмінстерського абатства українською мовою молитви „Боже, великий єдиний“, під яку відбулося запалення свічки в пам'ять жертв Голодомору, не залишило байдужим нікого з присутніх.

Тимчасовий повірений у справах України Едуард Фесько на території Вестмінстерського абатства поклав вінок до Меморіалу невинних жертв. 30 українських дітей, у тому числі вихованці Пласту, Спілки української молоді та Української школи ім. Пречистої Діви Марії в Лондоні запалили свічки пам'яті. Урочисту службу відвідали також члени британського Уряду і Парляменту, представники іноземного дипломатичного корпусу, місцевої влади, ділових та культурних кіл, української громади та ЗМІ.

Посольство висловило вдячність усім, хто долучився до заходу в пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років і тим, хто продовжує пліч-о-пліч стояти з Україною в її сьогоднішній боротьбі з російським агресором.

ГРУЗІЯ

В Українському секторі у публічній школі в Тбілісі провели реквієм, присвячений пам'яті жертв Голодомору-геноциду. (Фото: Український сектор)

Представники української громади Грузії, місцевої української скавтської організації „Пласт“ і колектив Посольства України 24 листопада взяли

участь у панахиді на вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років.

Служба відбулася у храмі Святого Архангела Михаїла грузинською й українською мовами.

Грузія визнала Голодомор на парламентському рівні – постанова Парляменту Грузії „Про увічнення пам'яті загиблих в Україні у 1932-33 роках внаслідок політичних репресій та голодомору“ була прийнята 20 грудня 2005 року.

В Українському секторі у публічній школі у Тбілісі провели реквієм, присвячений пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Реквієм відбувся за участі першого секретаря Посольства України в Грузії Тетяни Колотилової.

Учні переглянули анімаційні фільми, які відтворили сцени трагедії Голодомору, ознайомились зі спогадами тих, хто пережив голод, вшанували загиблих хвилиною мовчання.

КАНАДА

Вшанування 90-их роковин Голодомору-геноциду біля Парляменту Канади. Присутні переглядають фільм про Голодомор у „пересувному класі“. (Фото: Посольство України в Канаді)

У Оттаві відбулося вшанування 90-их роковин Голодомору-геноциду на галявині поблизу Парляменту Канади.

До вшанування долучилися депутати федерального Парляменту, сенатори, дипломати, члени української громади й небайдужі канадці.

Спеціально для цієї церемонії до Оттави приїхав „пересувний клас“ – спеціально облаштований автобус з інтерактивним обладнанням, який подорожує в Канаді з метою донесення правди про трагічні події 1932-1933 років в Україні.

„90 років тому й зараз Росія намагається стерти Україну як державу та українців як народ. Росія також використовує зерно як зброю, позбавляючи людей харчів у найбільш уразливих країнах. Об'єднавши зусилля, ми переможемо у цій війні, очистимо українські поля від мін й продовжимо годувати світ“, – підкреслила Посол України в Канаді Юлія Ковалів.

Її підтримав голова Канадсько-української групи дружби депутат від Ліберальної партії Іван Бейкер: „Росія вбиває, катує, гвалтує цивільних. Росія депортує українських дітей до окупованих територій або у Росію. Росія знову чинить в Україні геноцид. Припинити це можна, лише якщо Канада та її союзники зроблять усе необхідне, аби Україна звільнила всі свої території та досягла переконливої перемоги“.

Канада стала першою державою після України, яка визнала Голодомор актом геноциду українців ще у 2008 році. Відтоді у країні на офіційному рівні відзначається День пам'яті жертв Голодоморів.

УГОРЩИНА

Українська громада в Угорщині та гості із Закарпаття вшанували в Будапешті пам'ять жертв масових штучних голодів 1921-1923, 1932-1933 і 1946-1947 років. До пам'ятника жертвам Голодомору на площі Шандора Петефі поклали вінки, лампядки й колоски пшениці.

Хвилиною мовчання та спільною молитвою вшанували пам'ять жертв геноциду. Також згадали всіх захисників і мирних українців, котрі загинули через повномасштабне вторгнення Росії.

Церемонію вшанування закрили національним духовним гімном „Боже, великий єдиний“, який виконали артисти Заслуженого академічного Закарпатського народного хору.

Після цього в церкві св. Михайла відбулася пана-

(Закінчення на стор. 12)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Свідчитимуть перед Конгресом

АТЛАНТА. – Телеагенція новин „CNN“ повідомила 28 листопада, що ректори Гарвардського, Масачусетського та Пенсильванського університетів дадуть свідчення перед Конгресом 5 грудня на слуханнях щодо антисемітизму у провідних американських навчальних закладах. Слухання призначені у Комітеті Палати представників з питань освіти та праці. Подія зумовлена зростанням напруженості у студентських містечках після терористичного нападу бойовиків угруповання ХАМАС на Ізраїль 7 жовтня, а також через питання відповідальності з боку керівництва університетів за антисемітські виступи їхніх студентів. Представницею названого комітету є конгресвумен Вірджинія Факс з Північної Кароліни, яка обіцяла „притягнути керівників університетів до відповідальності за прояви антисемітизму“. Адміністратори коледжу здебільшого стояли осторонь, дозволяючи жорсткій риториці тліти та зростати, – сказала вона. Ректори коледжів та університетів, за її словами, несуть відповідальність за підтримку безпечного навчального середовища для своїх студентів і співробітників. Останніми тижнями на американських коледжах відбулися сотні протестів і контрпротестів, деякі з яких переросли в насильство. Департамент освіти США отримав численні скарги про випадки антисемітизму та ісламофобії. Окремі керівники університетів погрожували припинити фінансові пожертви через прояви антисемітизму. („Голос Америки“)

■ Газета вшанувала Зеленського

АРЛІНГТОН, Вірджинія. – Цифрова американська газета „Politico“ надрукувала 28 листопада список осіб, які матимуть найбільший вплив на курс подій в 2024 році. Газета обрала Президента України Володимира Зеленського як найбільш впливову особу в Європі в категорії „Мрійники“. Газета написала, що в цьому році він „зміг здійснити речі, які донедавна здавалися немислимыми, поставив Україну в перший ряд на членство в ЕС і ближче, ніж хто-небудь думав, про вступ до НАТО“. Газета також описує труднощі, які очікують президента в 2024 році, і додає, що він мусів би змінити конституцію, щоб провести вибори в Україні у 2024 році. („Politico“)

■ „Гонда“ відкликає 250 тис. авт

ВАШІНГТОН. – Національна адміністрація безпеки дорожнього руху (NHTSA) оголосила 13 листопада, що відкликає для направи майже 250 тис. авт і легких вантажівок через потенційно небезпечний недолік в моторі, де шатун міг би не спрацювати, спричиняючи ризик виникнення загорання або аварії. Відкликання стосується моделей „Acura TLX“ (2015-2020), „Acura MDX“ (2016-2020), „Honda Pilot“ (2016, 2018-2019), „Honda Ridgeline“ (2017, 2019), і „Honda Odyssey“ (2018-2019). До кінця року будуть вислані листи власникам цих моделей. Торговці авт перевіряють і, якщо потрібно, направлять або замінять мотори безкоштовно. За інформацією можна телефонувати на число 1-888-234-2138 і запитати про відклики XG1 та GG0. („USA Today“)

■ Сенат затвердив нового директора NIH

ВАШІНГТОН. – Сенат США затвердив д-ра Моніку Бертагнолі на посаду нового директора Національних інститутів здоров'я (NIH) – це є головна федеральна агенція з осідком в Бетесді, Мериленд, яка займається проведенням і підтримкою медичних досліджень і має річний бюджет на 47 млрд дол. Голосування відбулося 7 листопада і завершилось з результатом 62-36 на її користь. Д-р М. Бертагнолі є хірургом і очолює Національний інститут раку (NCI). Вона також була пацієнткою – минулого року мала рак грудей, але успішно пройшла курс лікування. Президент Джо Байден номінував її на посаду в травні, але незалежний сенатор Берні Сендерс, який звичайно голосує з демократами, стримував її номінацію, вимагаючи, щоб президентська адміністрація суворіше ставилася до фармацевтичних компаній для зниження цін на медикаменти. Під час слухань вона запевнила скептичних республіканців, що не приховуватиме жодних доказів того, чи пандемія коронавірусу була поширена китайським урядом. („The New York Times“)

Корупція не вщухає

Щотижня „Свобода“ вміщує вістки про виявлені фінансові зловживання урядовців, народних депутатів, інших відомих осіб. У цьому числі тижневика теж є такі сумні новини. Злочини виявляють і зловмисників затримують, але відпускають під чималу заставу. Щойно колишній голова Держспецзв'язку Юрій Щиголь, народний депутат Андрій Одарченко і забудовник Сергій Копистира внесли 140 млн грн застави і вийшли із слідчого ізолятора. У листопаді середня реальна платня в Україні становила 15 тис. грн. То скільки тих платень вкрали лише три корупціонери?

Боротьба з корупцією – одна з умов Європейської комісії, висунута Україні при отриманні статусу кандидата на членство в ЄС. Корупція також стоїть на заваді вступу в НАТО. Корупцію вважають найсерйознішою проблемою для України після повномасштабної війни 89 відс. громадян, причому головним і найсерйознішим типом корупції є політична корупція (81 відс.). Хоча 53 відс. українців вважають, що корупція ніколи не може бути виправдана (значне зростання порівняно з 2021 роком), лише невеликий відсоток опитаних звертався до правоохоронних органів зі скаргами про випадки корупції.

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) провадить Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Тавро корупціонера може отримати державний службовець, який „забув“ вчасно оприлюднити електронну декларацію і його суд визнав винним. Так само до того ж реєстру за вироком суду може бути включено особу, яка вимагала або отримала хабаря. Отже, поділ відбувається за адміністративними, кримінальними та дисциплінарними правопорушеннями. Станом на 13 жовтня до реєстру корупціонерів внесено 46,855 осіб. Найчастіше корупціонерів штрафують: таке покарання застосовано у 33,908 справах. Варто зазначити, що у 19,043 випадках ці штрафи становили лише 850 грн. Другий за поширеністю вид покарання – позбавлення волі – отримали 3,285 корупціонерів з них 346 – умовні терміни. На третьому місці конфіскація майна – цей вид покарання застосовано лише у 1,377 справах.

За часів президентства Петра Порошенка діяла продумана схема із забезпечення контролю політичної еліти над незалежними антикорупційними органами та збереження безкарності. Йшлося про „корупційну вертикаль“ та „розгалужену систему корупції“ в Україні. У 2019 році були „скасовані“ відповідальність за незаконне збагачення, автоматична перевірка декларацій чиновників тощо. Все це було об'єднано однією політичною волею.

Зі вступом на посаду Володимира Зеленського політична воля запрацювала у протилежному напрямку – на ліквідацію безкарності корупціонерів. Наразі більшість прогалів, що підтримували роботу антикорупційної системи, закрито. Якщо посадовець має майно чи активи невідомого походження і вартість такого майна більше його законних доходів, на нього може чекати до 10 років позбавлення волі або конфіскація майна і звільнення з посади.

Але корупціонери не здаються. Відома протидія Конституційного суду. Вищий антикорупційний суд (ВАКС) було сфокусовано на розгляді надмірної кількості справ, у тому числі дрібних і поза підслідністю Антикорупційного бюро. Проте, завдяки вчасним змінам до закону, ініційованим Президентом Зеленським, замість 3.5 тис. переважно дрібних справ ВАКС став розглядати справи від Національного антикорупційного бюро України (НАБУ). Після відставки Юрія Луценка з посади Генерального прокурора України вдалося розблокувати розслідування НАБУ щодо корупційних схем, які роками знекровлювали бюджет України.

У НАЗК в минуле відійшла практика вибіркових перевірок посадовців, перешкоджання діяльності НАБУ, сприяння втаємниченню декларацій окремих правоохоронців, блокування запуску автоматичної перевірки декларацій чиновників. СБУ за участі НАЗК скасувала утаємничення декларацій усіх співробітників спецслужби.

Викривачі корупції отримуватимуть винагороду. До 12 млн грн зможе отримати викривач, якщо надана ним інформація буде значущою для обвинувального вироку щодо корупціонера.

Запроваджено ключові міжнародні стандарти з протидії відмиванню коштів. Проте наразі бракує головного досягнення – судових вироків високопосадовим корупціонерам і повернення вкрадених ними коштів до державного бюджету.

Роками політики вибудовували на тлі антикорупційної системи „запобіжники“ для захисту себе від справедливості. Окремі посадовці намагаються продовжувати старі практики, спираючись на бездіяльність та хабарництво суддів, кумівство, втечі за кордон. Ці дії мають отримати правову оцінку.

Очільник СБУ Василь Малюк повідомив про виявлення осіб, котрі своїми діями шкодять безпеці держави у різних сферах: зрадників України і агентів російських спецслужб; представників організованої злочинності; посадовців, чиновників і корупціонерів, котрі підривають економіку країни і стабільне функціонування оборонно-промислового комплексу. У різних регіонах України відбуваються десятки обшуків і вручення підозр зловмисникам.

Є надія, що небезпеку корупції відчує усе населення і теж стане до боротьби з нею.

ІСТОРІЯ

Прапор Михайла Стренка

Левко Хмельковський

23 лютого 1945 року вояки 5-ої дивізії встановили прапор США на вершині гори Сурібаті острова Іодзіма (Іво Джіма) на знак своєї перемоги. Підняття прапора сфотографував Джо Розенталь. Вперше прапор США було піднято на японській території, що давало багатьом надії на швидке і переможне завершення війни. На фото зображені сержант Майкл Стренк, капрал Гарлон Блок, Франклін Сузлі, Рене Ганьйон, Айра Хейес і Гарольд Шульц. Троє з них загинули в боях у наступні кілька днів. Серед них був сержант Майкл Стренк.

Михайло (Майкл) Стренк народився 10 листопада 1919 року в українській родині в селі Орябина поблизу Пряшева, в Чехословацькій Республіці. Батьки Василь та Марта також були з цього села, яке заселяли переважно лемки.

Батько перебрався в США у 1921 році й працював на вугільній шахті у Пенсильванії. Через рік він зібрав необхідну суму для приїзду дружини і сина. Дворічний Михайло прибув разом з матір'ю в Нью-Йорк 4 серпня 1922 року на лайнері „Berengaria“. Ім'я сина було змінено на Майкл.

М. Стренк після школи був зарахований до регулярної служби у корпусі морської піхоти строком на чотири роки і став сержантом. Призначений командиром загону висадився на острів Іодзіма, за дорученням коман-

Сержант Майкл Стренк

дування підняв великий прапор на вершині гори Сурібаті.

16 лютого 1945 року всі експедиційні корпуси США, що були вислані до Іодзіми, наблизились до острова і розпочали його обстріл. Японські війська відповіли на бомбардування противника гарматами з гори Сурібаті і завдали серйозних пошкоджень частині суден.

19 лютого 1945 року кораблі США розпочали черговий обстріл Іодзіми. Їх змінили 120 літаків В-29, які піддали острів бомбардуванню. Дві дивізії морської піхоти США розпочали висадку на Іодзіму. Не зустрівши опору на узбережжі, вони просунулись

(Закінчення на стор. 15)

Підняття прапора сфотографував Джо Розенталь.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка
Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 **E-mail** advertising@ukrweekly.com

Передплата Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Що означає Голодомор? Що означає геноцид?

Український Голодомор з майже 10 мільйонами жертв був спричинений Йосипом Сталіном у 1928-1933 роках. Й. Сталін наказав своїм більшовицьким прихвостням підкорювати українців, забрати продукти, забороняти українську мову, культуру та ідентичність, для того щоб назавжди знищити демографічну характеристику населення України.

Термін „геноцид” означає насильницьку політику чи дії держави або групи, щоб знищити іншого. Термін походить від знаного авторитету міжнародного права, відомого як батько Міжнародної конвенції по запобіганні та покаранні злочинів геноциду Рафаеля Лемкіна. Під час відзначення 20-ої річниці Голодомору він представив тези, де підсумував всі критерії, що Голодомор можна оцінити як геноцид. Р. Лемкін зазначив, що Голодомор це був напад в чотирьох напрямках. Перший – напад на інтелігенцію – мозок країни, другий – руйнування душі країни – напад на церкву та її керівництво, третій – на фермерів-селян, які зберігали традиції, фольклор, музику та мову. І четвертий – виселення українців та переселення чужинців. У такий спосіб етнічна єдність буде знищена, а національна ідентичність – втрачена. Згідно з формулою Р. Лемкіна, геноцид сягає за межі фізичного знищення людей, включає втрату їхньої ідентичності.

З 1933 року ми вшановуємо пам'ять жертв Голодомору-геноциду. Першим було звернення Митрополита Андрея Шептицького 29 жовтня 1933 року, а в теперішніх часах в листопаді проходять марші, концерти та академічні симпозіуми. Вшанування проходить у містах світу, де проживають українці. Перші демонстрації пройшли в 1933 році, коли виявились очевидними трагічні події в Україні. В західній Україні були створені комітети допомоги, хоча кордон зі східною Україною був закритий. Щоб розголосити про Голодомор на весь світ, Микола Лемик, 19-літній націоналіст, вбив радянського консула у Львові. Йому винесли смертний вирок, але пізніше замінили на довічне ув'язнення. У 1941 році його вбило нацистське Гестапо.

Як здійснювали Голодомор та як можливо було його приховати? Це був системний процес повної конфіскації всього зерна та харчів у селян. Будь-яке порушення вимог, навіть приховання п'яти колосків пшениці, каралося смертною карою. Хто відмовлявся від колективізації чи віддавати харчі, був страчений, або засланий в Сибір. Більшість висланих в Сибір не вижили.

Лідери цивілізованого світу продовжували тотальне ігнорування злочинного режиму. Ліга Націй довела своє безсилля. Те саме з Червоним хрестом і організаціями Міжнародного червоного хреста. Лише декілька західних газет подавали деякі новини про Голодомор.

Найбільш болючим питанням залишається – коли буде правосуддя?

Час дозволив ворогам мирно померти. Це були Сталін, Молотов, Каганович, Постишев, Косіор, Хатаєвич і тисячі інших катів невинного українського народу. Жорсткий плян втілював знищення всієї національної ідентичності та фізичне переміщення, щоб відкрити Україну для створення нової російської особистості. Результати геноциду можна бачити в демографії регіонів України, які шукали відділення від України і створили Донецьку та Луганську республіки, в більшості російськомовними. Ця більшість була штучно створена насильним переселенням росіян в Україну. Той самий результат можна спостерігати в переміщенні населення в Кубані, де затяті українські козаки наполегливо називали себе кубанськими козаками.

А що сьогодні? Чи врешті ми стоїмо краще завдяки створенню ООН, Міжнародної конвенції із запобігання геноциду, Деклярації прав людини? Чи це допомогло запобігти військовим злочинам в Україні за останні два роки? Чи буде за це відповідальність? Жодної розплати та покарання. Принаймні Україна заслуговує на компенсацію від злочинної Росії. Якщо Росія успадкувала членство в ООН, це означає, що вона несе відповідальність за злочини, скоєні Радянським союзом. Подумаймо про це.

Андрій В. Чорнодольський

Помер Генрі Кісінджер

(Закінчення зі стор. 2)

закінчив державну службу у 1977 році, – йдеться в повідомленні.

ЗМІ називали Г. Кісінджера „гросмейстером дипломатії”, „всесвітнім консультантом” та „зовнішньополітичним гуру”. Під час опитування, проведеного журналом Foreign Policy у 2015 році, його назвали найефективнішим держсекретарем США за останні 50 років. Однак його спадщина неоднозначна. Його діяльність на постах радника президента з національної безпеки та держсекретаря критикували як ліберали та пацифісти, так і праве крило політичних сил США. Правозахисники звинувачували Г. Кісінджера у причетності до репресій у

деяких країнах Латинської Америки, які розгорнулися після приходу до влади військових за підтримки спецслужб США у 1970-х роках, зокрема в Аргентині та Чилі.

Серед його нагород, крім Нобелівської премії миру – Президентська медала Свободи (1977), орден Британської імперії (кавалер, 1995), медала президента Ізраїлю (2012). У 2009 році Г.Кісінджер став першим, кому було присуджено премію Евальда фон Клейста Мюнхенської конференції з безпеки.

Погляди Г. Кісінджера на зовнішню політику формувалися в роки протистояння двох наддержав, США та СРСР, він був прихильником так званої „реальної політики” – політики лавірування та пошуку можливого, найчастіше на шкоду принципам.

„ВВС”

Фундація ім. Івана Багряного припиняє діяльність

Фундація ім. Івана Багряного, заснована у 1975 році, протягом свого існування підтримувала видавничу діяльність у діаспорі та в незалежній Україні. Було надано фінансову допомогу університетам в Україні – Києво-Могилянській та Острозькій академіям, на видавництво журналів „Універсум” у Львові, „Березіль” у Харкові, „Бористен” у Дніпрі, газетам „Світ-інфо” та „Струна” в Чернігові. В сучасну пору триває допомога війську і пораненим воїнам, яких лікують в США, на харчі родинам поранених воїнів, сиротам.

На жаль, Фундація з 1 грудня 2023 року змушена припинити свою діяльність, тому що більшість її членів відійшла у засвіти.

Щиро дякуємо всім з багаторічну підтримку. Допомогу на видавничу діяльність в Україні можна пересилати до Товариства української мови в США: Ukrainian Language Society USA, 5050 Seagrass Dr., Venice FL 34293.

За управу Фундації ім. Івана Багряного
Віра Бондарук, голова
Олексій Коновал, секретар

Вітання з Днем подяки

До Дня подяки до „Свободи” надійшли вітання від приятелів тижневіка. Деякі з них вміщені на цій сторінці.

Колишні вихованці організації „Усмішка дитини” Микола та Оля з американським прапором. Сьогодні Микола боронить рідну Україну, а його сестра Оля готує обіди для бідних дітей з родин біженців.

Від організації „Усмішка дитини” щиро вітаємо Вас з Днем подяки! Дякуємо за Вашу працю і цінну допомогу для знедолених дітей у Бережанах, за доброту, людяність та милосердя у нелегкий час війни. Ваша підтримка додає нам впевненості у завтрашньому дні, допомагає легше пережити всі негаразди і переживання.

Даруємо Вам привітні дитячі усмішки, нашу молитву і повагу. Віримо, що Україна скоро переможе і зійде сонце миру на українській квітучій землі. Нехай повернуться з війни живими до своїх родин усі захисники, а український прапор замайорить в усьому світі символами свободи і незалежності, миру та перемоги.

На світліні – наші вихованці Микола та Оля з американським прапором. Тоді вони ще були маленькими, а сьогодні Микола боронить рідну Україну, а його сестра Оля готує обіди для бідних дітей з родин біженців.

З повагою,

Михайло Михайлинин,
Бережани, Тернопільська область

* * *

Доброго та мирного вечора в кожному оселю! Дорогі друзі, сьогодні ми отримали два примірники газети „Свобода”, яку видає Український народний союз, редактор Лев Хмельковський. Автор статті „Щедрі руки Ірини Кухарчук з Рівного”, наш земляк із Залізничі Корецького району Руслан Якобчук, з яким я познайомилась під час організації допомоги Херсону, в статті пише не тільки про мене, про нашу „Вишеньку”, про всі дошкільні заклади нашого міста, про наші акції та допомогу, про наших друзів, які не стомлюються нас підтримувати, про паломницькі поїздки з о. Миколою Капітулою та наші молитви за швидку перемогу нашого народу, про мої рідні села Вовкошів та Невірків. Неймовірно приємно, що про Україну пам'ятають наші земляки за кордоном, а по особливому – що і нас згадали гарним словом, і лист прийшов саме сьогодні в День подяки. Горда усіма Вами, рада, що Ви усі в мене є. Дякую за честь бути на шпальтах такої газети.

Ірина Кухарчук,
Рівне

Уточнення

У звіті „Відзначили 90-річчя Голодомору-геноциду” („Свобода”, 24 листопада, стор. 8) має бути

„Президент Українського конгресового комітету Америки Андрій Фудей”.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Торонто провели вшанування 90-их роковин Голодомору

Українська громада Торонто провела вшанування 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років – геноциду українського народу, вчиненого радянським режимом.

Про це повідомив Хав'єр Апонюк Савич, член управи Конгресу українців Канади – відділ Торонто.

Захід, організований Конгресом українців Канади – відділ Торонто, розпочався панахидою перед меморіалом Голодомору у співслужінні з владиками Браяном (Байдою), єпархом Української греко-католицької церкви Торонто і Східної Канади й

Андрієм (Пешком) – Єпископом Східної Єпархії Української православної церкви Канади.

Перед пам'ятником загиблим від штучного голоду, урочисто відкрито-му у 2018 році, зібралася велика кількість людей, у тому числі представники різних українських організацій.

Після цього відбулася хода до „Будинку королеви Єлизавети“, яку очолили українські молодіжні організації – Спілка української молоді і „Пласт“, а також священослужителі та поважні гості.

Інтер'єр будівлі був повністю при-

Вшанування жертв Голодомору розпочалося панахидою.

Вшанування у Торонто 90-их роковин Голодомору. (Фото: Ukrainian Canadian Congress – Toronto Branch, Yvan Baker)

свячений Голодомору: сцену оточували білборди з інформацією про трагедію, відомий національний автобус з інформування про Голодомор, який їздить у всі куточки країни, і головний акцент – тризуб – символ стійкості, в який присутні могли покласти свої колоски.

Художня програма включала тематичну музику, танцювальні виступи та деклямацію. Особливо зворушливими були слова Миколи Латишка, який пережив Голодомор. Його спогади є свідченням російської ненависті до українського народу, яка три-

ває й досі.

До присутніх звернулися віцепрем'єр-міністр Канади Христия Фріланд, мер Торонто Олівія Чау, генеральний консул України в Торонто Олександр Шевченко та міністер освіти провінції Онтаріо Стівен Лечче.

Звучали слова Петра Штурина, голови Конгресу українців Канади – відділ Торонто, який наголосив на важливості збереження пам'яті, адже сьогодні, як і 90 років тому, українців переслідують і знищують, тому що вони хотіли і досягли незалежність своєї країни.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

30 річний незмінний відсоток

6.829% APR*

NYC—KERHONKSON—UNIONDALE—ASTORIA—LINDENHURST

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 10/18/2023 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 20% down-payment required; must be 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Урочистий захід в Українському культурному центрі.

Діти влаштували драматичну виставу. (Фото: Степан Стасів)

Зустрілися в Українському культурному центрі

Марія Зарицька

ВОРРЕН, Мишиген. - 19 листопада Українсько-американський комітет з вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду відзначив 90-ту річницю Голодомору-геноциду українців у 1932-1933 роках. Урочистий захід відбувся в Українському культурному центрі за підтримки Громадського комітету українців Америки, Митрополита Дітройту (УПЦ), Крайової ради Дітройтського союзу українських жінок Америки та Української американської громадської ради.

Отець д-р Павло Боднарчук з Православної катедри Покрови Матері Божої у Савтфілді та о. Мирослав Думич із Парафії св. Івана та диякон Зенон Чорний відправили Молебень.

Д-р Олена Данилюк у вступному слові підкреслила важливість вшанування пам'яті Голодомору. Геноцид, який забрав 7-10 мільйонів невинних життів, був однією з найруйнівніших соціальних катастроф ХХ століття. За оцінками, 29,5 мільйона українців втратили життя через війни, голод і терор радянської служби безпеки.

Пластуни Станиці Дітройт під проводом Оксани Заваденко приготували свічки. Запалення свічок пам'яті символізувало обітницю ніколи не забувати про ці злочини та бути солідарними з тими, хто нині переживає труднощі в Україні.

Марія Зарицька віддала данину пам'яті тим, хто пережив Голодомор, зокрема Марії Сулківській та Олександрі Місьонг, і відчитала список свідків, які вже відійшли у вічність, вшанувала пам'ять померлих. Їхні історії служать потужним нагадуван-

ням про людську ціну геноциду. М. Зарицька виставила книжки та диски з фільмами про Голодомор.

Основна доповідка д-р Вікторія А. Малко з Університету штату Каліфорнія у Фресно, представила лекцію за своєю монографією „Українська інтелігенція та геноцид: боротьба за історію, мову та культуру у 1920-их і 1930-их роках“, фактично пов'язуючи злочини Сталіна та Путіна. На завершення д-р Малко нагадала про юридичний обов'язок міжнародної спільноти втрутитися з метою запобігання геноциду, процитувавши Єгуду Бауера: „Ти не повинен бути жертвою, ти не повинен бути злочинцем, але, перш за все, ти не повинен бути стороннім спостерігачем“. Наталія Мельничук з Вейнського університету провадила сесію запитань і відповідей з аудиторією.

Губернатор штату Мишиген Гретчен Вітмен та законодавчі збори штату видали прокламації про визначення листопада місяцем вшанування жертв геноциду українців, наголошуючи на важливості пам'яті та запобігання таким злочинам. Даян Янг, кандидат у Палату представників США від Мишигенського округу 10, відвідала захід і висловила щиру зацікавленість у підтримці української громади в поточному геополітичному кліматі.

У програмі відбулися культурні виступи, зокрема виконання Віктора Остап'юка на фортепіані „Прелюдії пам'яті Шевченка“ та „Мелодії“ Мирослава Скорика у виконанні відомої сопрано Ольги Яловенко у супроводі піаністки Галини Яловенко. Під керівництвом Людмили Телебзди діти з української громади влаштували драматичну виставу та декла-

Д-р Олена Данилюк, Марія Зарицька та д-р Вікторія Малко

мували вірші.

Українсько-американський архів-музей (директор Ольга Лісківська) надав виставку, на якій представлені фотодокументи та уривки з книжки „Чорні справи Кремля“ видавництва ДОБРУС 1953 року. ДОБРУС (Демократична організація українців, які раніше переслідувалися Радянським Союзом) була заснована в 1950 році і працювала над розкриттям і документуванням Голодомору,

збираючи свідчення очевидців і видавши два томи англійською мовою в надії висвітлити репресивну політику СРСР. На місцевому рівні, у Дітройті, існував комітет із публікацій, який забезпечував завершення цього проекту. Крім того, було представлено низку плякатів із виставок „Голодомор очима українських мистців“ та „Страта голодом“, спонзорованих Міжнародним благодійним фондом „Україна 3000“.

Співає Ольга Яловенко

Віктор Остап'юк

The Ukrainian National Museum
in Chicago is seeking a
passionate, seasoned
Museum Director who will
inspire our global visitors to
Celebrate Culture.
Preserve History.
Join the Conversation.

If you feel you got this, scan the code above or go to:
ukrainiannationalmuseum.org/careers

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Війна об'єднала українців Греції

Людмила Островська

„Україно-грецька ініціатива“ – одне з наймолодших об'єднань українців і греків у Салоніках і північній Греції. Мої співрозмовники Наталія Мугра і Микола Косицький кажуть, що не визначилися з конкретним днем народження об'єднання. Чи це буде день виборів, коли організацію очолила Олександра Цюпик, чи коли одержали реєстраційний номер, чи день отримання печатки громадської організації. Все це робилося в час широкомасштабної війни Росії проти України на основі сформованої співпраці об'єднаних українців Салонік, які декілька років тому знайшли одне одного і вирішили, що сімейний клуб необхідний для їхнього спілкування та їхніх дітей. Здійснили і давню мрію про українську школу в Салоніках. Може на любительському рівні і працював би клуб за інтересами, якби не війна в Україні, що потребувало не просто причетності духу, а конкретної допомоги.

Наталія Мугра закінчила Терно-

пільський інститут соціальних та інформаційних технологій за спеціальністю „Міжнародна економіка і міжнародний туризм“, вперше потрапила в Грецію за програмою літніх практик „Еразмус“. Любила цю країну ще зі шкільного знайомства з містами Давньої Греції. Сміючись, говорить, що може в минулому житті була гречанкою і залишилися тут незавершені справи. Десять років тому приїхала вдруге уже керівником практики. Саме тоді познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Панайотисом. Тепер вони виховують донечку Хрисулу-Евгенію. Свого часу турбота за виховання доньки і привела Наталію з однодумцями до створення сімейного клубу, де вони намагалися прививати дітям змалечку українську культуру та мову, скуповуючи українські книжки, дитячі ігри.

Докторант Патрівського університету, автор порівняльних досліджень української і новогрецької мов, випускник – неоеелліст Київського національного університету ім. Т.

Шевченка Микола Косицький потрапив до Греції, отримавши грант Міністерства освіти Грецької Республіки. Окрім наукових досягнень, активно й невтомно використовує фахові знання та уміння в царині грецько-українського діалогу. З початком війни Росії проти України долучився до волонтерських ініціатив. Працює в центрі „SolidarityNow“ перекладачем в освітніх програмах, програмах психологічної підтримки жінок та під час оформлення документів, що необхідні переселенцям у Греції.

Він розповів: „Ми зустріли багато самодостатніх, освічених українок та українців. Всі вони шукають роботу, курсів для вивчення мови, шкіл для дітей, потребують психологічної підтримки. У Салоніках та найближчих містах є два табори, де тимчасово живуть українці, які прибули до Греції. Наша організація має багато програм, серед яких „Всі діти в освіті“, „Центри домашніх завдань і творчих занять“ за підтримки та фінансування ЮНІСЕФ Греція. Вони спрямовані на полегшену інтеграцію дітей переселенців у освітній процес“.

М. Косицький виконував обов'язки голови новоствореної громадської організації з кінця лютого до жовтня, у найвідповідальніший період волонтерської діяльності, пов'язаної з гуманітарними вантажами.

Наталія Мугра і Микола Косицький

Ми зустрілися в сонячній частині міста, на березі затоки Термаїкос Егейського моря, що надало особливого відтінку нашій розмові. Салоніки друге за величиною після столиці місто з найбільшим портом у Греції. Земляки переконані, що 24 лютого стало новим відліком нашої історії. Про широкомасштабне вторгнення вони дізналися із соціальних мереж.

„Перша думка була їхати в Україну, боронити від ворога, – каже М. Косицький. – Проте, дослухавшись поради друзів та побачивши виклики, що з'явилися тут, зрозуміли, що можемо допомогти своїм людям,

(Закінчення на стор. 11)

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
973-723-4387
mkoziupa@outlook.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

до 150-ліття НТШ

запрошує на доповідь

Професора
Сергія Плохія
(Гарвардський університет)

„Крах пан-руської ідеї: російсько-українська війна в історичній перспективі“

НТШ-А започатковує рік відзначення 150-річного Ювілею Товариства, заснованого 11 грудня 1873, доповіддю професора Сергія Плохія.

Сергій Плохій – професор Катедри історії України ім. Михайла Грушевського та директор Українського наукового інституту Гарвардського університету. Його дослідження зосереджені на інтелектуальній, культурній та міжнародній історії Східної Європи та, зокрема, України. Автор книг: „Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine“ (2001), „Unmaking Imperial Russia: Mykhailo Hrushevsky and the Writing of Ukrainian History“ (2005), „The Cossack Myth: History and Nationhood in the Age of Empires“ (2012), „The Last Empire: The Final Days of the Soviet Union“ (2014), „The Man with the Poison Gun: A Cold War Spy Story“ (2016), „Chernobyl: A History of Tragedy“ (2018), „The Gates of Europe: A History of Ukraine“ (2021), „The Russian-Ukrainian War: The Return of History“ (2023) та багатьох інших. Його книги отримали численні нагороди, зокрема Премію Баллі Гіффорд та Шевченківську національну премію України (2018).

Сердечно запрошуємо українську громаду на доповідь. Місця обмежені, реєстрація обов'язкова – просимо зголошуватись на тел. 212-254-5130 або на адресу info@shevchenko.org.

Вечеря-прийняття після доповіді: вступ – 30 доларів за попереднім записом.

Доповідь відбудеться англійською мовою, дискусія – англійською та українською.

**В суботу, 16 грудня 2023 року
о 5-й годині попол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Президент Джо Байден...

(Закінчення зі стор. 1)

українські зернохосвища та порти. „Це не просто атака на економічну безпеку України, це цинічний напад на продовольчу безпеку повсюди“, – заявив Президент США. Бо Путін завдає шкоди найуразливішим громадам світу заради власного прибутку.

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

ства пройшли до Національного музею Голодомору-геноциду.

У ході також узяти участь Президент Латвії Едгарс Рінкевичс, Президент Швейцарії Ален Берсе, Прем'єр-міністр Литви Інґріда Шимоніте, голови та члени іноземних парламентів, представники дипломатичного корпусу.

Під удари дзвона Президент України та перша леді встановили

„У цю річницю ми згадуємо та вшановуємо всіх, як у минулому, так і зараз, хто витримав такі труднощі та хто продовжує боротися проти тиранії. Ми також підтверджуємо свою прихильність запобігати стражданням, захищати фундаментальні свободи та реагувати на порушення прав людини, коли б і де б це не відбувалося. Ми єдині з Україною“, – наголосив Президент Байден.

лампадки до монумента „Гірка пам'ять дитинства“.

В. Зеленський сказав: „90 років минуло. Сьогодні звучатимуть наші молитви. І звучатимуть наші слова на захист справедливості. І буде видно нашу солідарність – солідарність усіх вільних людей, які запалють свічки пам'яті на знак того, що Україна ніколи не забуде своїх людей, чиї життя були забрані Голодомором-геноцидом“.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Скандал...

(Закінчення зі стор. 1)

ганьблять своїми діями всю країну – ходять у формі чи в мілітарі. Або ж обговорюють події на фронті, військові рішення, продукують якісь ідіотські ініціативи. Всім було б набагато краще, якби дурні, некомпетентні і неадекватні люди не пхали свій ніс в справи мобілізації, війни та військових“.

Народний депутат України від

„Батьківщини“ Олексій Кучеренко пропонує відкликати її з посади заступниці голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Народна депутатка від „Європейської солідарності“ Ірина Фріз ініціювала розгляд питання щодо позбавлення М.Безуглої ще однієї посади – голови підкомітету з питань демократичного цивільного нагляду і контролю Комітету ВР з питань національної безпеки.

УНІАН

ПОСТАТІ

Всеволод Колос – нащадок отаманів

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Виповнилось 95 років Всеволодові Колосу. Усе життя він працював інженером, був членом організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів. Історія його роду, як і більшості українських родів – це частка нашої історії. А ще – він племінник долинських отаманів-борців з більшовиками Івана та Сергія Клепачів.

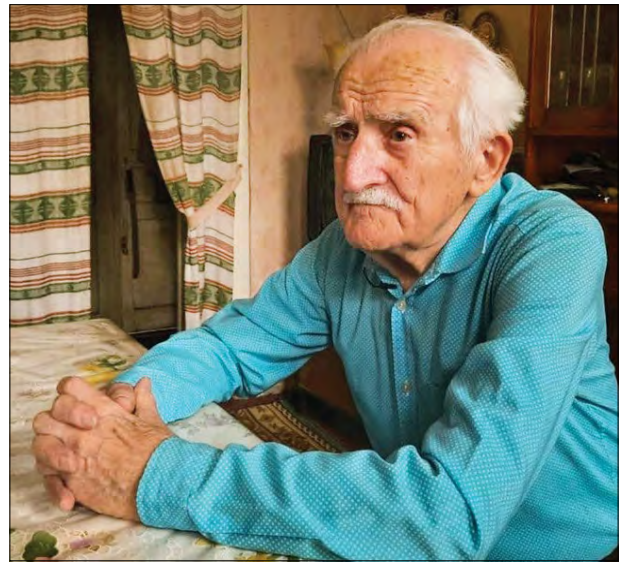
Читає багато художньої літератури, цікавиться всім, що відбувається у світі. Ясна річ, переймається насамперед українськими новинами, любить музику, кохається в українських піснях.

Ось що розповів він про історію свого роду: „Наш рід потрапив на Долинщину із Чернігівщини десь у 1786 році. Мій предок Гордій Колос свого часу закінчив церковно-приходську школу, був писарем у Гурівці. Він мав гарний голос, співав у церковному хорі і здав екстерном екзамен у Одеській духовній консисторії на псаломника і був направлений у село Березівку, де жив Данило Клепач, серб за національністю. Мій дід Захар Гордійович одружився із молодшою дочкою Данила Оксаною. Вона – сестра Івана і Сергія. Іван був учасником Першої світової війни, Сергій вчителював. Коли Іван повернувся з війни, організував загін повстанців проти більшовицької влади, яка тоді фактично грабувала українських селян. У Військовій енциклопедії Іван Клепач згадується, як отаман-петлюрівець. У нього був потужний загін, є дані про великий бій під Компаніївкою, де Клепач став переможцем, вони зайшли потім у Єлисаветград, два дні перебували у місті, а потім

пішли далі. Яка доля Івана – досі невідомо. Він і ще 90 його повстанців, ніби зникли, розчинилися. Можливо, були вбиті більшовиками, та ніде в документах про це не зафіксовано. Існує припущення, що вони перейшли кордон і осіли в Болгарії. Іван, коли відходив з цих країв, зайшов до своєї дружини, хотів її забрати з собою. Але у неї був дуже хворий батько і жінка не могла його покинути. У нас в родині згадували, що через кілька років після зникнення Івана приїздив якийсь чоловік, передавав привіт від нього. Сергій, коли вже його арештували, теж на допитах згадував родичів у Болгарії.

Сергій з початку був у загоні разом з Іваном, але за кордон не подався, його ДПУ арештувало, він утік, пробував створити новий повстанський загін, але вже не було ні зброї, ні сил. Він переходив по навколишніх селах, але його вистежили, арештували і у 1933 році розстріляли. Іван і Сергій – двоюрідні брати мого батька.

Батько мій закінчив три класи Єлисаветградського реального училища (зараз машинобудівний технікум), в 30-ті роки був направлений у радгосп, вів там бухгалтерію. Почалась війна, оголосили евакуацію, разом із тваринами йшли до Дніпра. Не дійшли 18 кілометрів, як потрапили під окупацію. В окупації батько працював головним бухгалтером радгоспу. Вони брали наших полонених у німців, ніби для збору врожаю, а потім відпускали, кількох євреїв врятували від смерті, підлітків рятували від вивозу в Німеччину. Брат мого батька Сергій Колос до війни викладав математику у Нікополі. Дружина у нього була

Всеволод Колос

єврейка, то мій батько забрав їх до себе у Березівку, щоб вирятувати від нацистських репресій.

Після війни батько працював у пляновому відділі „Цукротресту“. Сім класів я закінчив у Долинській, потім Кіровоградський будівельний технікум, працював за направленням на Сталинградському тракторному заводі, потім у Саратові на будівництві електростанції, на авіаційному заводі. Там закінчив Саратовський інститут механізації сільського господарства, був направлений у Литву, в місто Алітус. Коли повернувся у Кіровоград, був директором цегельного заводу, очолював транспортний відділ „Міжколгоспбуду“. Дружина давно померла, дітей не було. Вболіваю за рідну країну, наших воїнів. Чекаю перемоги!“

Ігор Сопель вручає годинник захиснику Олегу Захарківу.

Бережанець боронить Україну

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – Олег Захарків був заступником міського голови, потім – головою районної державної адміністрації. Здобув освіту в Національній академії державного управління при Президенті України. Він завжди старався бути з людьми, щоб допомогти їм вирішити наболілі проблеми, захистити дітей з інвалідністю. У віддалених селах подбав про будівництво амбулаторії сімейної медицини, постарався, щоб створити у місті меморіал і сквер героям Небесної сотні, відродити символічну могилу зв'язковій УПА Іванні Легеті та посадити біля неї липову алею.

Також з його підтримкою відродилися коопера-

тиви і господарства у селах, а люди змогли працювати на своїй землі.

Війна застала його за кордоном, але вже у перші дні Олег повернувся і пішов боронити свою родину та Україну. Він перейшов військові навчання від українських та іноземних інструкторів, служить в окремій механізованій бригаді ім. короля Данила. На Донеччині був важко поранений, але після шпиталю знову повернувся на фронт, щоб разом з побратимами бути на передовій і прогнати ворога з рідної землі. Отримав звання молодшого лейтенанта, зараз є заступником командира роти.

Від імені Тернопільської обласної ради, заступник голови Ігор Сопель нагородив захисника О. Захарківа цінним дарунком – годинником.

Війна об'єднала...

(Закінчення зі стор. 10)

перебуваючи тут“.

„Я коли почула, що бомби летять на столицю, почала шукати паспорт, щоб їхати в Україну. В мене в Ланівцях – мама, – каже Н. Мугра. – Зателефонувала їй, що вже виїжджаю, бо хвилююся за неї. Вона була категорично проти цього, бо в мене дитина тут, чоловік. 24 лютого ми відразу вийшли під консульство Росії з плякатами засудження війни. Нас було багато разом з греками, німцями, болгарами, румунами та представниками інших народів, які нас підтримали. Ми справді відчували себе в центрі світу. Між нами і консулятом було два ряди озброєних поліціантів. І ми зрозуміли, що це дуже серйозно і нескороминуще. Коли оговталися, взяли за роботу. Першим нам відкрив пункт для збору гуманітарної допомоги монастир Влатадон. Саме в цьому храмі у 2014 році за підтримки українського консульства були розпочаті перші богослужіння для українців рідною мовою. Другий пункт прийому гуманітарної допомоги ми відкрили у павільйоні Міжнародного виставкового комплексу, що в центрі міста. Звичайно, до цього долучилася Міська управа, яка

нам запропонувала ще один пункт на своєму першому поверсі. Вони розповсюджували інформацію про збори, допомагали канцтоварами, пакувальним матеріалом. Ми спочатку приймали все і вантажили у 20-тонні фури. Навчилися сортувати окремо ліки, одяг, взуття, ковдри, амуніцію і довантажувати у машини, які везли допомогу з інших міст Греції до кордонів України. Географія нашої гуманітарної допомоги охоплює і передову, і міста Тернопіль, Львів, Харків, Дніпро, Миколаїв, Одесу, Херсон, Київ, Житомир, Чернігів“.

„Спочатку всю допомогу ми передавали в Україну. А коли сюди прибули перші біженці, ми зрозуміли, що багато речей потрібні на місці. Так, крім пункту збору, в нас у виставковому павільйоні запрацював і пункт видачі гуманітарної допомоги, – продовжує розмову М. Косицький. – Видавали харчову підтримку, одяг, засоби особистої гігієни, книжки, іграшки, які приносили грецькі діти. Згодом запрацювала державна програма, що частково покриває витрати на помешкання, картки безоплатного проїзду в громадському транспорті.

Чітко визначилися напрямки роботи і вдосконалився механізм її організації. Тепер ми проводимо цілеспрямовані збори на потреби ЗСУ, маємо контакти з військовими частинами. Зараз до нас

на реабілітацію приїжджають п'ять воїнів, яким ми будемо забезпечувати супровід. З'явилися міжнародні програми, багато проєктів від ООН, ЮНЕСКО. Хочеться, щоб світ зрозумів, що зараз наша країна бореться за європейські цінності та свободи і об'єднувався для допомоги Україні“.

Н. Мугра: „У мене навіть на вулиці люди запитували, яка допомога потрібна. Долучилися школи, дитячі садочки, магазини, асоціації аптек, бібліотек, підприємці, лікарі. Хочу відзначити команду мера Костянтиноса Зерваса. Його помічники Йоргос Гоніадіс, Васіліс Моїсідіс, Хрістос Тріандаріс були завжди з нами, допомагали вирішувати всі організаційні питання. Особлива подяка Параскевасу Параскевопулосу, який, представляючи „Грецьку ініціативу“, організував багато заходів на підтримку України та українців.“

Ще в своєму оточенні помітила таку особливість – багато українців, які розмовляли російською, стали розмовляти українською. Ми не відганяли і росіян, які приходили з допомогою і просили вибачення за те, що сталося. Це наш інформаційний фронт.

Не можна думати, що ти маленька людина і від тебе нічого не залежить. Ми зі своїми зусиллями краплинами створюємо море“.

Салоніки, Греція

Вшанування...

(Закінчення зі стор. 5)

Концерт Закарпатського народного хору в Будапешті. (Фото: Укрінформ)

худа та меморіальний концерт Закарпатського народного хору, присвячений пам'яті жертв голодоморів-геноцидів і жертв російської агресії проти України.

У Будапешті провели конференцію „Пам'ятаючи про Голодомор“, організовану речницею української національної меншини в Державних зборах Угорщини Ліліаною Грекою під патронатом Віцепрем'єр-міністра Угорщини Жолта Шем'єна.

Захід, який відбувся у приміщенні Державних зборів Угорщини, було присвячено 90-й річниці вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні та 20-й річниці визнання парламентом Угорщини Голодомору геноцидом українського народу.

Зі вступним словом на конференції виступив тимчасовий повірений у справах України в Угорщині Іштван Балог, який подякував угорському парламенту та всім причетним за визнання Голодомору геноцидом українського народу та звернув увагу на те, що сьогодні спадкоємець комуністичного тоталітарного режиму – рашистський режим прагне знову вчинити на українській землі геноцид.

Посольство подякувало організаторам конференції за висвітлення злочинів радянського режиму проти українського народу, особливо на тлі повномасштабної війни Росії проти України.

ДАНІЯ

Члени ініціативної групи через секретаріат парламенту передали кожному данському парламентареві композицію з п'яти колосків пшениці.

Український дім у Данії напередодні майбутніх слухань у парламенті країни у грудні щодо визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу ініціював створення та передачу данським парламентарям символічних предметів та інформаційних листів.

Ініціативна група 22 листопада зустрілася з членами парламентського комітету з питань зовнішньої політики, а через секретаріат парламенту кожному данському парламентареві передали композицію з п'яти колосків пшениці як нагадування про зловісний радянський закон про п'ять колосків.

Голова Українського дому в Данії Наталія Попович зазначила, що не можна залишати питання визнання Голодомору геноцидом історикам. На її думку, суспільства теж повинні визнавати злочини радянського режиму, зокрема, найбільш прихований злочин радянської влади щодо знищення мільйонів українців 90 років тому.

З нагоди 90-их роковин Голодомору Український дім у Данії 25 листопада провів спеціальний захід, у ході якого директор-засновник Школи права Українського католицького університету, віцепрезидент Української асоціації правників Іван Городиський представив контекст про вплив цього радянського злочину на українську культуру та справедливість у світі. Участь у заході взяли укра-

їнські дипломати, високоповажні особи Данії, представники релігійних та громадських організацій.

АРГЕНТИНА

На конференції „Голодомор: 1932-1933 роки в Аргентині“. (Фото: Посольство України в Аргентині)

У бібліотечно-документальному центрі „Прометей“ при осередку Українського культурного товариства „Просвіта“ в Буенос-Айресі відбулася конференція „Голодомор: 1932-1933 роки в Аргентині“, на якій представлено еспаномовний переклад книги доктора історії з Канади, дослідника української діаспори Сергія Ціпка „Рік 1933: Голодомор і його відгомін в Аргентині“. У презентованій книзі С. Ціпка вшановує пам'ять мільйонів невинних жертв Голодомору та розповідає про те, як інформація про один із наймасштабніших злочинів ХХ ст. – Голодомор 1932-33 років в Україні – ширилася світом, зокрема, в Аргентині.

Посольство висловило вдячність С. Ціпку за його дослідження, а також кожному, хто долучився до видання книги та її презентації, зокрема, редакторів д-ру Яремі Тауридському, Українській центральній репрезентації в Аргентинській Республіці та голові Головної ради УЦР Юрію Івануку, Українському культурному товариству „Просвіта“, єпархії Катедрального собору Покрови Пресвятої Богородиці у Буенос-Айрес та Почесному консулу України у Східній Республіці Уругвай Дієго Гуадалупе.

ФРАНЦІЯ

У паризькій школі провели „Урок-реквієм“. (Фото: Centre Culturel d'Ukraine en France)

Французькі й українські учні Парижа долучилися до жалобних заходів до Дня пам'яті жертв Голодомору-голодомору 1932-33 років в Україні, повідомив Український культурний центр у Франції. У паризьких школах проведено „Урок-реквієм“ на тему: „Трагічними сторінками історії. Голодомор 1932-1933 років“, на якому увазі учнів було запропоновано перегляд документальних відео- та фотоматеріалів, що дали змогу унаочнити жорстокі факти із життя українського народу в цей період.

Також учителі разом з учнями провели акцію „Запали свічку“ та вшанували безвинно замучених голодом людей хвилиною мовчання.

ЛАТВІЯ

В Ризькій українській школі 24 листопада відбувся тематичний урок, присвячений Дню пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років. На заході були присутні дипломати Посольства України, вчителі та учні Ризької української школи.

Радник Посольства Юрій Захарчук розповів присутнім про жахливі наслідки Голодомору-геноциду українського народу, вчиненого тоталітарним сталінським режимом, провівши паралелі із діями країни-агресора – Росії, яка зараз здійснює воєнні злочини в Україні, злочини проти людяності та

В Ризькій українській школі пом'янули Голодомор. (Фото: Посольство України в Латвії)

використовує продовольство як зброю у своїй агресивній політичній програмі у світі.

Учасники уроку вшанували пам'ять жертв Голодомору в Україні хвилиною мовчання.

УКРАЇНА

З Головнокомандувачем ЗСУ Валерієм Залужним (зліва) Павло Грод, Андрій Футей та Стефан Романів. (Фото: СКУ)

Президент Світового конгресу українців Павло Грод під час візиту провідників СКУ до України з нагоди вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 виступив на науковій конференції „90-ті роковини. Історія Голодомору-геноциду“, яка відбулася на території Києво-Печерської лаври.

Участь у заході взяли Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, третій Президент України (2005-2010) Віктор Ющенко, представники міжнародних організацій, громадських діячів, а також науковці.

У своїй промові президент СКУ наголосив, що російський президент Путін прагне завершити розпочатий Сталіном геноцид українців. Попри те, що світ нарешті починає визнавати Голодомор актом геноциду проти українського народу, багато людей досі не бачать зв'язку між спробою Сталіна знищити Україну та сучасною геноцидною війною Росії проти України.

У СКУ повідомили, що, крім президента СКУ Павла Грода, до складу делегації увійшли віцепрезиденти та члени ради директорів СКУ: віцепрезидент СКУ та президент Українського конгресового комітету Америки Андрій Футей, перший віцепрезидент СКУ та співголова Союзу українських організацій Австралії Стефан Романів, віцепрезидент СКУ у Східній Європі та голова Союзу українців Румунії Мирослав-Микола Петрецький, віцепрезидент СКУ у Північній Європі Роман Микитенко, а також президент Центрального союзу українських студентів Роман Грод.

СКУ закликав українські громади по всьому світу звернутися до урядів своїх країн з проханням провести офіційне вшанування пам'яті чи парламентські слухання до 90 роковин Голодомору-геноциду в Україні.

Керівники Світового конгресу українців (СКУ) 25 листопада долучилися до урочистих заходів на найвищому державному рівні зі вшанування 90-их роковин Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. Президент СКУ Павло Грод, віцепрезиденти Стефан Романів та Андрій Футей запалили свічки в пам'ять про загиблих у результаті штучного голоду разом з Президентом України Володимиром Зеленським, першою леді Оленою Зеленською, Головнокомандувачем ЗСУ Валерієм Залужним, керівником ГУР Міноборони України Кирилом Будановим, секретарем РНБО України Олексієм Даниловим, Митрополитом Київським і всієї України Епіфанієм, Главою УГКЦ Святославом.

Трибуна Українського Народного Союзу

Нові члени УНСоюзу

Міла Руссо-Сизоненко, донька Миколи Сизоненка і Джессіки Лі Руссо з Сомервіла, Нью-Джерсі, стала членкою 76-го відділу УНСоюзу. Її забезпечили бабуся Христина і дідусь Володимир Сизоненки.

Мія Максименко, донька Юрія Максименка і Валентини Вальчишин з Іст-Гановеру, Нью-Джерсі, стала членкою 269-го відділу УНСоюзу. Її забезпечила Валентина Вальчишин.

Михайло Максименко, син Юрія Максименка і Валентини Вальчишин з Іст-Гановеру, Нью-Джерсі, став членом 269-го відділу УНСоюзу. Його забезпечила Валентина Вальчишин.

Соломія Іванчук, донька Олега і Галини Іванчуків з Іст-Гановеру, Нью-Джерсі, стала членкою 269-го відділу УНСоюзу.

Софія Іванчук, донька Олега і Галини Іванчуків з Іст-Гановеру, Нью-Джерсі, стала членкою 269-го відділу УНСоюзу.

Напрямні УНСоюзу

Український Народний Союз існує для:

- поширення принципів братської діяльності;
- збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури;
- надання своїм членам високоякісних фінансових послуг і продуктів.

Як братська забезпечена установа, УНСоюз реінвестує свої прибутки для добра своїх членів і української громади.

ВАШІ ПЕНСІЙНІ ПЛАНИ СТАЮТЬ ЩОРАЗ КРАЩИМИ

MYGA
MULTI-YEAR **GUARANTEED** RATE

НОВИНКА 5-РІЧНИЙ ПЛАН
5.25%

3-РІЧНИЙ ПЛАН
4.75%

Чудові відсоткові ставки, на котрі ви можете покладатися...
УНСоюз є для Вас!

ДОВГОСТРОКОВІ АНУЇТЕТИ

5.50%*
5-РІЧНИЙ ПЛАН
ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

5.75%*
7-РІЧНИЙ ПЛАН
ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

8.00%*
9-РІЧНИЙ ПЛАН

ГАРАНТОВАНА МІНІМАЛЬНА ОБЛІКОВА СТАВКА - 2%.
ОБЛІКОВІ СТАВКИ МОЖУТЬ БУТИ ЗМІНЕНІ.
ДОСТУПНІ НЕ В УСІХ ШТАТАХ.

* ОБЛІКОВА СТАВКА
НА ПЕРШИЙ РІК

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

Посол Василь Боднар...

(Закінчення зі стор. 3)

України в Стамбулі та Постійним представником України при Організації Чорноморського економічного співробітництва.

Я запитала: „**Про що найбільше розпитують вас журналісти і політики?**“

– Журналістів цікавить ситуація на фронті, як люди виживають, чим можна допомогти. А політики цікавляться, коли Україна може перемогти, наскільки вона орієнтується на Захід, в чому суть інтеграції України до західних структур, наскільки вистачить західної підтримки, щоб Україна виграла війну. Це загальні питання, з якими я постійно стикаюся, коли зустрічаюся із журналістською і політичною елітою.

Туреччина зголосилася посилити свою дипломатичну присутність в Україні та відкрити генеральні консульства у Харкові та Львові. Ми ж розширюємо нашу дипломатичну місію. У нас діє три штатні установи: Посольство в Анкарі, Генеральне консульство в Стамбулі і Консульство в Анталії. Нещодавно у місті Текірдаг відкрили Почесне консульство України. Всього маємо шість почесних консульств на території Туреччини, які опікуються нашими громадянами, координацією допомоги Україні, розвитком ділових стосунків. Ми на цьому не зупинятимемося, оскільки Туреччина дуже велика країна, дуже багато в нас спільних інтересів і великі завдання стоять в стратегічному розвитку нашого партнерства.

Поки Україна у війні, єдиний наш пріоритет – допомога Україні в досягненні перемоги. Це співпраця в гуманітарній сфері, оборонній галузі, в мережі транспортних комунікацій. Ми дбаємо і про пляни на майбутнє. Серед першочергового – взаємодія наших торговельних установ, співпраця бізнесу, розвиток взаємовигідних ділових зв'язків. Спільними силами допомагаємо нашим громадянам, які потрапляють на територію Туреччини чи знайшли тут прихисток.

Туреччина є однією з потужних держав НАТО. Посилення військового співробітництва України з цією країною є дуже важливим для реформування наших Збройних сил, забезпечення їхньої відповідності стандартам НАТО та сумісності зі збройними силами країн-членів цього безпекового блоку.

Турецька компанія Ваукар попри війну оголосила про намір побудувати в Україні завод із виробництва „Байрактарів“. Завод будується, ми забезпечили його проектну і документальну частини.

У нас є безмежні можливості від військової освіти до спільних навчань та забезпечення взаємосумісності військ. Під час робочої візиту Президента України до Турецької Республіки був підписаний Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України й Міністерством промисловості та технологій Турецької Республіки у сфері стратегічних галузей промисловості. Одним з ключових напрямків співпраці є розвиток потужностей і можливостей виробництва різних типів безпілотників.

Також передбачені напрямки співпраці у дослідженні й розробці в галузі автономних систем, космосу та в інших технологічних секторах стратегічних галузей промисловості двох країн. Українські підприємства збирають двигуни для турецьких крилатих ракет, гелікоптерів та безпілотників.

Успіх зазначених турецьких розробок може не тільки збільшити попит на українські двигуни в рамках цих проектів, а й відкрити шлях до нових.

Якщо Україна споряджатиме своїми двигунами передові технологічні безпілотники для десятків країн світу, це стане хорошою рекламою вітчизняних моторів.

В Україні відкриті представництва деяких турецьких оборонних компаній. У нас є чітке розуміння того, що ми можемо забезпечити стабільність в Чорноморському регіоні, а може й ширше.

Ми поділяємо думку про те, що Україна і Туреччина мусять гарантувати продовольчу безпеку для світу. Це також одна із складових нашої безпекової співпраці. Крім того, Туреччина є одним із ключових партнерів у підтримці Формули миру Володимира Зеленського і зараз бере активну участь в обговоренні того, як ми будемо впроваджувати її в життя, яким чином довести до встановлення чіткого і справедливого миру на основі територіальної цілісності України.

З Туреччиною ми відкрито і конструктивно обговорюємо всі питання, які виникають у контексті стрімких змін в енергетичній політиці. Зокрема, мова йде про постачання енергоносіїв за допомогою наявної трубопроводної інфраструктури, розвитку взаємодії довкола постачання зрідженого природного газу, використання об'єктів газотранспортної системи України, опрацювання можливостей використання альтернативних джерел енергії. Туреччина забезпечила собі дуже серйозну диверсифікацію постачань ключових енергоресурсів. Велика частина йде з Азербайджану, Алжиру, Катару, Ірану та інших регіонів. Для нас важливо співпрацювати у галузі зберігання газу, оскільки у нас дуже великі газо-

ві сховища і газ, куплений на європейських ринках, може зберігатися в нас і використовуватися турецькою стороною особливо в зимовий період. Крім того, ми можемо співпрацювати в галузі відновлювальних джерел енергії – сонячні і вітрові електростанції.

Досвід Туреччини, її інвестиції, технології потрібні у відбудові України. Ми вже провели кілька презентацій пляну відновлення України для асоціацій будівельників Туреччини, бізнес структур, які мають потенціал. Деякі з турецьких фірм уже працюють в Кременчуку, Хмельницькому. Турецький бізнес в Україні присутній, але ще не на повну потужність, бо агресивні атаки Росії створюють страх для інвесторів.

– На Тернопільщині побували представники Міжнародної асоціації „Турксід“, які зацікавилися аграрним виробництвом, відвідали флагман галузі – компанію „Агропродсервіс“. Як ви оцінюєте цей новий виток співпраці?

– Тернопільщина традиційно працює з Туреччиною в різних вимірах, в тому числі регіональному. Кілька років існує Меморандум про взаєморозуміння щодо співробітництва у торговельній, науково-технічній і культурній сферах підписаний між Тернопільською обласною державною адміністрацією та Адміністрацією провінції Чанаккале.

Туреччина вона сама є великим виробником аграрної продукції, великим переробником. Зараз асортимент українських товарів, який експортується до Туреччини, в основному обмежується соняшниковою олією, відходами харчової промисловості, цукром і хлібобулочними виробами. Серед турецької продукції в Україні найбільшим попитом користуються кондитерські вироби, а також готова продукція із зерна, овочів і фруктів.

Відсоток експорту-імпорту в торгівлі з Туреччиною за останніх п'ять місяців зріс на 35 відс. порівняно з минулим роком. Перспектив у нас дуже багато в текстильній галузі, легкій промисловості, в сферах, які можуть складати додану вартість до оборони. Дуже багато є досвіду Туреччини у створенні індустріальних парків.

У невеличких містечках можна було б ставити невеликі заводи з переробки борошняних виробів, створення невеликих підприємств з виробництва металоконструкцій, оскільки Туреччина постачає нам обладнання для українського аграрного комплексу: зрошувальні системи, сівалки для сівби по стерні.

– Ви вдома давно були?

– У нас нещодавно була дводенна нарада послів в Ужгороді і мені вдалося заїхати до мами Ганни Степанів-

ни, відвідати могилу батька, провідати родичів. Це була віддушину, бо не часто можеш виїхати, особливо у військовий час, коли завдань дуже багато тут.

Туреччина є одним із улюблених туристичних місць українців. Раніше 2.4 млн українців щорічно відвідували Туреччину не тільки влітку, а й взимку. Але війна перебила весь туристичний потік. Нам треба буде думати про відновлення нашого туристичного сектору після війни, більше вникати у вивчення нашої спільної історії. Тривалий час ми жили в парадигмі радянської історіографії – що в нас з Туреччиною чи Османською імперією були тільки конфлікти. І ніхто не розповідав про ті компоненти взаємодії, які існували.

Ми взялися за опрацювання ідеї щодо розробки історично привабливих маршрутів для туристів з Туреччини. Наприклад, маршрут, який включав би відвідання фортеці Аккерман, Кам'янець-Подільського, Хотина – загалом тих територій, на яких розміщені об'єкти спільної історичної спадщини.

У нас дуже потужна діаспора – до 44 тис. українців. У 23 містах є асоціації українців, які з початком повномасштабного вторгнення Росії мобілізувалися і активно включилися у волонтерську роботу. Адже минулого року ми мали 840 тис. біженців, більшість із яких відїхали. Тоді була і є потужна допомога новоприбулим, яких треба було розквартирувати, знайти школи, роздати одяг, бо людей війна вигнала з домівок, хто в чому стояв. Ми разом з громадами міст відправили в Україну понад 200 фур вантажів, скільки ж турецька держава від Міністерства внутрішніх справ і їхнього аналогу надзвичайної служби. Потім був землетрус і треба було допомагати місцевим жителям. Морально нас підтримують на всіх рівнях.

Ми беремо участь у підготовці Глобального саміту миру, який базується на принципах Формули миру, запропонованих Президентом В. Зеленським. Уже відбулося дві зустрічі з обговорення в Данії і Савдівській Аравії. Дуже важливо, що світ бачить: справедливе й чесне завершення російської агресії дасть користь усім.

Ми бачимо, що Бразилія, Індія, Китай, Південно-Африканська Республіка дивляться на Україну зовсім іншими очима і розуміють агресивну суть російської війни проти України. Фіналом має стати юридичне закріплення закінчення війни. Мова йде про підготовку світу до всеохоплюючого, серйозного, юридично обґрунтованого рішення, яке закріпить завершення військових дій і зафіксує українську перемогу.

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Потрібна особа по догляду мого батька в Сильвер-Спринг, Мериленд. Поблизу церкви, українська громада, гарний дім. Бажано до-свід з людьми похилого віку.
Тел. 617-407-3253

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Проект ООН...

(Закінчення зі стор. 2)

мадах вже створених сервісів допомоги постраждалим та запровадження нових; необхідність формування нульової толерантності до насильства та проведення відповідних інформаційно-просвітницьких кампаній у своїх громадах.

Заступник представника UNFPA в Україні Павло Замостьян розповів: „Згідно з дослідженням, яке ми провели разом із Офісом Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, 68.7 відс. українців та українок вважають, що домашнє насильство є неприйнятним. Порівнюючи з минулими роками, ця цифра значно покращилась. Водночас перед країною стоїть багато викликів, зокрема в сфері протидії та запобігання домашньому насильству. UNFPA буде й надалі підтримувати українські міста і громади, аби разом ми могли ефективно боротися із цією проблемою“.

Учасники координаційної зустрічі в Києві. (Фото: UNFPA)

Тривають важкі бої...

(Закінчення зі стор. 1)

біля Іванівського та Андріївки Донецької області.

На Мар'їнському напрямку ворог, за підтримки авіації, вів безуспішні штурмові дії поблизу Новомихайлівки Донецької області. Тут Сили оборони відбили шість атак.

На Шахтарському напрямку противник вів безуспішні штурмові дії південніше Пречистівки Донецької області, де нашими захисниками відбито дві атаки.

На Запорізькому напрямку противник п'ять разів безуспішно намагався відновити втрачене положення біля Роботиного Запорізької області. Також, українські захисники відбили п'ять атак ворога західніше Вербового Запорізької області.

СБУ оголосила підозру російському генерал-лейтенанту Сергію Кобилашу – командувачу дальньої авіації Військово-повітряних сил РФ, причетному до воєнних злочинів. Встановлено, що саме Кобилаш віддав

Зустріч організували UNFPA, Фонд ООН у галузі народонаселення за підтримки уряду Канади, посольств Канади і Великої Британії в Україні.

Кропивницький на цій зустрічі представляла керуюча справами виконавчого комітету міської ради Світлана Балакірева.

Проект „Міста і громади, вільні від домашнього насильства“ у Кропивницькому почали здійснювати ще у 2021 році, триватиме він до 2024 року. За цей час створено Кропивницький міський центр запобігання та протидії насильству, який має розгалужену структуру, до якої входять притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі; денний центр соціально-психологічної допомоги; цілодобову службу „Телефону довіри“.

За високі результати роботи, за надійне партнерство і успіхи у здійсненні проекту „Міста і громади вільні від домашнього насильства“ Кропивницька міська рада отримала подяку від Фонду ООН.

Прапор...

(Закінчення зі стор. 6)

вглиб острова.

Війська США висадили на берег Іодзіми 30 тис. осіб. Один полк морських піхотинців розпочав наступ на гору Сурібаті, а три інші пішли на північ. Захоплення Сурібаті затягнулося. Японці билися за кожен метр схилів гори.

Солдати США випалювали в горі

підземні укріплення противника і перекривали тунелі сполучення, ізолюючи японські підрозділи в окремих бункерах одні від одних. Вночі опір захисників було зламано.

Майже весь японський 21-тисячний контингент загинув. У 100-тисячному війську США кількість убитих і поранених становила близько 28 тис. вояків. Битва за Іодзіму була єдиною наземною операцією японських сил, у якій втрати армії США перевищили втрати Японії.

Людоїдство потребує...

(Закінчення зі стор. 2)

задокументовані. Психіатричні експертизи в межах проваджень майже не проводилися. Серед оприлюднених документів – справа Анни Сторчеус. Через голод помер її чоловік і троє дітей. Останню четверту дитину – дівчинку Надію – жінка вбила та з'їла.

Чимало з архівних справ стосуються труподства. Так було у справі Ярової М. К. У матеріалах, відкритого проти жінки провадження вказано, що після смерті малолітньої дитини від голоду замість поховання був

виявлений факт труподства.

Випадки, коли людину направляли на психіатричне лікування, були поодинокими. Абсолютну більшість жертв відправляли в табори НКВД на будівництво Біломорсько-Балтійського каналу.

Міністер внутрішніх справ України Ігор Клименко наголосив на важливості того, що ці історичні документи відомству вдалося зберегти: „Кожна сім'я має свою історію Голодомору. Про це ми маємо говорити. І говорити не тільки нашим дітям в Україні, не тільки пам'ятати, а і говорити всьому світу. Щоб таке не повторилося“.

Укрінформ

Ділимося сумною вісткою, що 24-го квітня 2023 року у Minneapolis, Minnesota, відійшов у Вічність

св. п.

Мирослав Стець

народжений 30-го вересня 1927 року у Козові, Тернопільська область.

Переїхав до США, до Minneapolis, Minnesota, в 1950 році. Працював понад 40 років для Northern States Power Company, Mapping Section. Довголітний член Української католицької церкви св. Константина, церковного хору та Пласту.

У глибокому смутку залишилися:

дружина - Марія
дочки - Дарія
- Александра (Евген) Конарська
сини - Адріан (Пем)
- Маркіян (Еймі)
внуки - Христина Конарська
- Вікторія Стець
- Кристен Стець

дальша родина в США, Канаді й Україні

Похоронні відправи відбулися 29-го квітня 2023 року в церкві св. Константина, а похований на St. Mary's Cemetery.

Родина просить складати пожертви на St. Constantine Ukrainian Catholic Church, 515 University Ave, NE, Minneapolis, MN 55413.

Вічна йому пам'ять!

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

UNION FUNERAL HOME

LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим графіком

“Ми були дуже задоволені чуйністю та професіоналізмом кредитного відділу СУМА. Протягом усього процесу ми працювали з ними дистанційно. Нам вдалося закрити протягом 45 днів, і вони доклали додаткових зусиль, щоб забезпечити це навіть тоді, коли несподівано виникли вимоги щодо закриття в останню хвилину. Ми найбільше задоволені послугами кредитування від початку до кінця.”

- Оріся та Кевін з РА

“Ми хотіли купити будинок... угода була чудовою, але нам довелося рухатися швидко, щоб не втратити його. Ми були здивовані тим, як швидко Марко і Христина відреагували, і наскільки легким і швидким був весь процес. Ми закрили протягом 45 днів. Відчуваєш себе справжньою родиною, завдяки SUMA.”

- Ігор з МА

6.500%*

7/1 Year Adjustable (7.335% APR)

7.250%*

30 Year Fixed (7.265% APR)

**Відскануйте QR
для найновішої
інформації**

**Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900**

**або надішліть нам електронний лист на
адресу memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org**

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090
SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

New locations in St. Petersburg and North Port, Florida coming soon!

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Rates as of 10/27/23. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

